

BUS ATKOVOTA VISA ISPANIJA, SAKO GEN. MIAJA

Jo Armija Eina Pirmyn ir Paima Strategines Vietas

Prie Madrido Eina Nepaprastai Smarkūs Mūšiai,
Kuriuose Dalyvauja Šimtai Orlaivių

LIAUDIES JEGOS VARO FA- SISTUS PANIKON

MADRID, Liepos 12.—Į va-
karus nuo Madrido, lojalistų ka-
riuomenė dešimties mylių plotu
ant dešimties mylių pasivarė pir-
myn ir skelia fašistų frontą.
Lojalistai stumiasi į pietus nuo
Madrido-Escorial kelio prie Es-
tremadura svarbiausiojo kelio,
kuris randasi už aštuonių mylių
nuo dabartinės pozicijos.

Per šešias dienas beatakuo-
dami lojalistai pasiekė daug pa-
siekimų. Užėmė pora miestelių,
jų orlaiviai perėmė ir prieš te-
ritoriją ir pridūrė daug nuosto-
liu. Vien tik liepos 9 dieną ne-
toli Saragozos dalinai sunaikino
fašistų arsenalą, numušė vieną
orlaivį ir netoli Segovia bombar-
davo fašistų orlaivių stotį, kur
bombos eksplodavo tarp 10-15
orlaivių ir pusę jų sudažė.

Liepos 11 dieną lojalistai pa-
sivarė daugelyje vietų pirmyn.
Teruel sektoriuje atmušė du fa-
šistų batalionus, paėmė tris
kulkosvaidžius, tris automatiš-
kus šautuvus, 104 šautuvus ir
perbėgo pas lojalistus vienas
sukilėlių leitenantas, devyni
puskarininkai ir 45 eiliniai ir
atiteko dideli kiekiai amunicijos.

Liepos 12 dieną sugrįžęs iš
fronto generolas Mija pasiekė:
„Liaudies armija atkariaus
visą Ispanijos žemę. Per vienus
metus mes pasiekėme rezultatus,
kurių mūsų priešai nesitiki-
jo. Mes turime apginkluotą
armiją ir savi-disciplinuotą.
Mes turime amunicijos. Mūsų
aviacija dominuoja padangėse.
Mes perleidome didžiulius ge-
dos momentus, kada mūsų prie-
šai atvykę iš fašistinių šalių su
ginklais užiminėjo mūsų žemę.
Pavyzdžiui, paskutiniame atsi-
kime šiaurėje, kur del susisiki-
mo sunkumo negalėjome jiems
pasiekti pagalbos, bet visi Ispa-
nijos kraštai vėl bus mūsų.“

Taipgi, apsigynimo ministerijos
žiniomis, valdžios kariuo-
menė užėmė Villanueva del Par-
dillo miestelį, kuris randasi 15
mylių nuo Madrido ir vakarus ir
paėmė 900 belaisvių su septy-
niais karininkais.

Per Metus Zuvo Apie Mi- lijonus Žmonių

VALENCIJA, Liepos 12.—
Paviršutiniai apskaitliuojama,
kad per 51 savaitę gynybos nuo
pasaulio fašistų Ispanijoj zuvo
netoli milijono žmonių, o su-
žeistųjų skaičius beveik dvigubas,
nors valdžia negali paduoti
galutinę skaitlinių.

Lojalistai Laimėjo Kovą Ore

MADRIDAS, Liepos 13.—Į
šiaurvakarius nuo Madrido, ant
Escorial vieškelio, šiandien įvy-
ko dramatiška kova ore. Sukilėliai
kelis kartus ten mėgino daryti
kontraataką ir pagaliau
mušin metė iš virš šimto
orlaivių susidedantį orlaivyną.
Jūs pasitiko 33 lojalistų naikintu-
vai ir po atkaklios kovos
išvyjo iš savo teritorijos. Mušy-
je tapo numuštas vienas vokiš-
kas ir aštuoni itališki sukilėlių
orlaiviai ir trys lojalistų orlaiv-
viai.

Kitos žinios sako, kad kiek-
vienoj pusėj dalyvavę daugiau
negu po šimta orlaivių. Taipgi
virš 160 valdžios orlaivių daly-
vavo atakoj ant Navalcarnero,
kur randasi fašistų atsispyrimo
bazė.

Didžiąsį fašistai smūgį gavo
Villanueva del Pardillo apylin-
kė, kur jie mėgino atsisprisi.
Atsilankę ten reporteris rado
pilnus laukus primušty sukilė-
lių. Šią vietą lojalistai paėmė
vakar.

Sumušus šiose vietose fašis-

tus ir ten įsistiprinus lojalis-
tams esantieji Case de Campo
parke fašistai atsidūrė pavojū-
je.

Atgabeno Daugiau Maurų

Iš Gibraltaro gautas praneši-
mas, fašistai Algerikoj išsodino
2,000 maurų ir greitai juos ga-
beno į Madrido frontą, bet juos
pasitiko valdžios orlaiviai ir
smarkiai apšaudė iš kulkosvai-
džių ir apmėtė bombomis.

Šeši Kanadiečiai Krito Atakoj

TORONTO, Liepos 11.—Ma-
ckenzie-Papineau batalijon o n o
draugų komitetas aplaikė iš Ispa-
nijos pranešimą, kad Macken-
zie-Papineau batalijonui be-
stūrmuojant fašistus ir besi-
kaujant už pasaulio demokrati-
ją, iš 600 karių mušyje žuvo se-
kantieji draugai:

Joseph Armitage, 33 metų
amžiaus, iš Vancouver, daug
darbavęs darbininkų judėjime.

Karl Francis, winnipegietis,
34 metų amžiaus lenkų tautos
darbininkas, narys Kanados
Komunistų Partijos.

Ernest Gosselin, montrealie-
tis, Kanados francūzas, 25 metų
amžiaus, taipgi narys Kanados
Komunistų Partijos.

Michael Hondori, montrealie-
tis, 23 metų amžiaus, narys
Jaunųjų Komunistų Lygos ir
ukrainų darbininkų organizaci-
jų.

Thomas Nelson, vancouverie-
tis, 34 metų amžiaus, narys Ka-
nados Komunistų Partijos, kil-
ęs iš Islandijos.

James Raze, vengras, 38 me-
tų amžiaus, narys Kanados Ko-
munistų Partijos, gyveno Delhi,
Ont.

Francija Atšaukė Ispanijos Neutralumo Prižiūrėtojus

PARIS, Liepos 13.—Franci-
ja, nepasitenkindama vokiečių
italų vedama link Ispanijos ne-
utralumo politika, šiandien at-
šaukė nuo 350 mylių Ispanijos
rubežiaus 155 neutralumo pri-
žiūrėtojus, kurie buvo atsiųsti
iš neutralumo komiteto.

Danijos pulkininkui Lunn ir
kitiems neutralumo saugoto-
jams leido pasilikti, kaip pa-
prastiems piliečiams, o jų vie-
toj pastatė savo žandarmeriją,
bet reacionieriai netiki, kad tie
žandarai pajėgs sulaukyti gink-
lų gabenimą ir žmoniųėjimą į
Ispaniją ginti demokratijos.

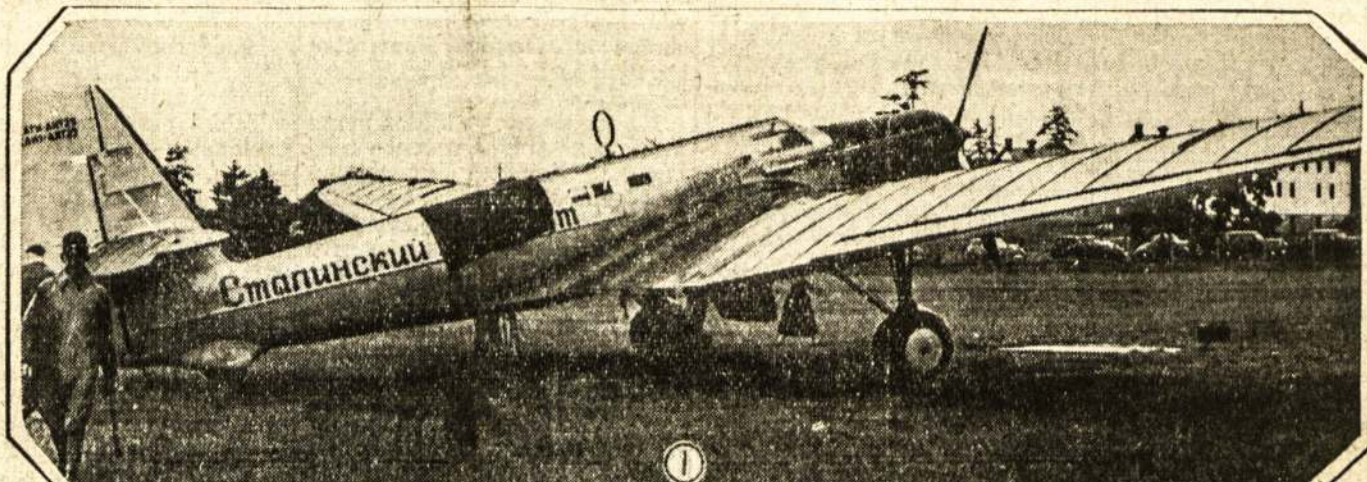
Tie neutralumo saugotojai
tuojau iš Londono, iš nesikiš-
mo komiteto gavo įsakymą pa-
likti savo postus.

Manoma, kad Anglija su
Francija gal pastatys savas
sargybas apie visą Ispaniją, o
generolas Frankas suksisias di-
džiausį lėrmą.

Fašistinis Teroras Prie Republic Liejylos

MASSILLION, O., Liepos 12.—
Fašisto gub. Davey atsistatė
milicija ir vietos policija, sykiu
su Republic ginkluotais genga-
teriais brutaliai užpuolė strei-
kierių pikietoj liniją prie liejy-
los. Pasekmė užpuolimo, du
streichieriai užmušta ir 15 su-
žeista.

Paskui tas subrutalėjęs gu-
bernatorius apstatė milicija
streichierių unijos raštine, o po-
licija mašinine kanuolėm šau-
dė ir esamus raštinej unijos or-
ganizatorius. Kurie paliko ne-
suežistais, tuos suareštavo ir
raštine uždarė.

Trys Sovietų Sąjungos orlaivininkai, lakūnas M. M. Gromov (3), jo padėjėjas A. Jumošov (4) ir navigatorius S. Danilin (2) sekmingai daskrido iki San Francisco, perkrisdami per šiaurės polių, padarydami virš 6,000 mylių. Jie išskrido iš Tšelkovo aerodromo sekmdienį 9.22 val. po pietų, o San Francisco pasiekė trečiadienio rytą. Šį pranešimą dedant dar nežinia kur nusileis. Viršų (1) Sovietų orlaivis „Stalinskij“, kurių panašus šių lakūnų orlaivis, kuriuomi pasiekė San Francisco. Dešinė (5) Sigmundas Levanovski, kuris taipgi rengiasi skristi Amerikon per šiaurės polių.

TORONTO MIESTO UNIJISTAI SAKO LAIKAS IR UNIJOMS STOT POLITININ DARBAN, KAD APGYNUS SAVO TEISES

KOMUNISTINIS IR SOCIA- LISTINIS JAUNIMAS SU- SITARĖ BENDRADARBIAUT

EDMONTON, Liepos 10.—
Socialistinis ir komunistinis šio
miesto jaunimas susitarė suda-
ryti bendradarbiavimo komite-
tą, kuris derins abiejų pakrai-
pų jaunimo veikimą. Manoma,
kad toks Edmontono jaunimo
tarimas turės įtaką ir nacionalę
CCF jaunimo konvenciją ir pa-
ragins prie bendro veikimo.

ŽUVO DAR KITI ŠEŠI KANADIEČIAI

MADRID, Liepos 13.—Ka-
dangi Mackenzie-Papineau bata-
lijonas dalyvauja smarkios
atakose ant fašistų, tai karo
lauke krito dar šeši draugai:
John Deck, vancouverietis; Mi-
ke Kelly, edmontonietis; Scotly
Crane, torontietis; Brice Cal-
man, iš Reginos; ir Petrick
O'Neil, vancouverietis.

83 Atstovai Nuo 45 Skyrių Pasisakė Už Organizavimą Darbo Atstovų Asociacijos

ŠAUKS KITĄ KONFERENCI- JĄ, KURION KVIES IR PARTIJAS

TORONTO, Liepos 12.—Pe-
reitos savaitės pabaigoj įvyko
Toronto unijų atstovų konferen-
cija, kurioj dalyvavo 83 atsto-
vai nuo 45 tarptautinių unijų
skyrių, ir svarstė, kaip unijis-
tai galėtų geriau apginti savo
reikalus.

Visi konferencijos dalyviai
(išskiriant vieną CCF-erį) pri-
ėjo išvados, kad be politinio vei-
kimo unijos negali išlaikyti sa-
vo laimėjimų, kuriuos išsikovo-
ja per streikus ir kitas pastan-
gas. Todėl nutarė organizuoti
Darbo Atstovų Asociaciją, kuri
rinkimuose miesto tarybos
rinkimuose statys savo kandi-
datus ir darbuosis, kad juos iš-
rinkti gynybai darbininkų rei-

kalų.
Taipgi nutarta šaukti kitą
konferenciją, kurion kviesiti ir
darbininkų partijų atstovus.
Manoma, kad bus nutarta pri-
imti ir minėtą asociaciją ir po-
litines organizacijas.

Konferencija buvo sušaukta
Toronto Miesto Unijų Tarybos
skirtos komisijos. Ta komisija
šioj konferencijoj dar padidin-
ta.

Atidarydamas konferenciją,
George Watson, Trades and
Labor Council prezidentas, pa-
reiškė, kad šios konferencijos
tikslas sutverti tokią politinę
organizaciją, kuri pasistatys
miesto tarybą savo atstovus
gynybai darbo žmonių reikalų.

„Laikas atėjo“, tęsė Watson-
nas, „kuomet darbininkai pra-
dėjo pamatyti, jog turi pradėti
veikimą ir politikoj. Šio vaka-

ro susirinkimas gali būti istori-
niu susirinkimu. Viskas priklaus-
o nuo jūsų. Niekas negali su-
laikyti šio susirinkimo nuo ta-
pimo diegu didelės organizaci-
jos, kuri gali išaugti į metus ar
mažiau laiko.“

„Ko mums reikia, tai suvieny-
to politinio darbininkų fronto“,
pareiškė delegatas E. W. Gar-
diner, auksakalių unijos narys.

„Aš noriu pasakyti mūsų na-
riams, kad mes organizuojame
tikrą darbininkų partiją“, prid-
dėjo W. Berrett, maliavotojų
unijos atstovas.

Tik vienas atstovas buvo
priešingas organizavimui Dar-
bo Atstovų Asociacijos. „Jei
jums CCF perkairi“, pareiškė
jis, „galite balsuoti už komunis-
tus.“ Iš tokio jo pasakymo de-
legatai tik nusijuokė.

Gal Francija Nevaržys Ginklų Ispanijai

LONDON, Liepos 14.—Iš 27
valstybių atstovų sudarytame
nesikišimo komitete Anglija
šiandien dar mėgins praversti
Ispanijai kontroliuoti planą.

Plane reikalauja kiekvienos
valstybės jį priimti, ar atmesti
nesikišimo komiteto mitinge,
ateinančiam penktadienį.
Jei planas bus atmetas, tai
anglai mano, kad Francija at-
ims nuo Ispanijos rubežiaus sa-
vo sargybą ir į lojalistų terito-
riją plauks ginklai ir savanoriai.

PARYŽIUS PAMINĖJO BAS- TILJOS DIENĄ

PARYŽIUS, Liepos 14.—
Šiandien Paryžiuje atsibuvo
milžiniška militarinė paroda,
paminėjimui Bastilijos dienos.
Parodoj dalyvavo aukšti Fran-
cijos ir užsienio vyriausybių
asmenys. Virš miesto lėkė 600
karo orlaivių, iš kurių vienas
nugrito į Seine upę.

Sąryšyje su Bastilijos diena
Boulogne-Sur-Seine priemiesty
tarp fašistų ir antifašistų įvyko
susirėmimų.

Japonija Pradėjo Pulti Šiaurinę Chiniją

PEIPING, Liepos 13.—Praei-
tą trečiądienį naktį Japonijos
įsibriovėliai Chinijon už 10 my-
lių nuo Peipingo užpuolė chinų
sargybą ir vėliau reikalavo iš
chinų pasitraukti iš tos zonos.
Incidentas iki tiek išsivystė, kad
šiandien jau atvirai japonai
puola chinus, nors dar nepa-
skelbė oficialaus karo.

Japonai tuojau iš Mančuko
permetė 10,000 kareivių į susi-
kirtimo zoną ir užpuolė chinus.
Taipgi nuskrido 100 bombinių
orlaivių, iš kurių penki bombar-
davo Nanyuan kareivines ir
aerodromą, esantį aštuonios
mylių nuo Peipingo. Kartu
veržėsi į Nanyuan ir japonų ka-
riuomenės dalys, bet jas sutiko
generolo Sung Chen-Yuano ka-
riuomenė ir laike dviejų valan-
dų kovos priverstė atsitraukti.
Japonai atitraukdami išgriovė
geležinkelį, kad į Peipingą ne-
galėtų atvykti traukiniai.

Kiek vėliau japonai iš 10 ka-
nuolių atvirai pradėjo bombar-
tuoti Peipingą.

Tiensine, kuris randasi 70
mylių į pietvakarius nuo Pei-
pingo, pasirodo traukinys pas-
kui traukinį su japonų kareivi-
vais. Taipgi randasi trokų, šar-
vuotų automobilių ir tankų iš-
tisos eilės.

Žodžių, bet karo paskelbimo
japonai kariauja Chinijoj, o To-
kio militaristinė valdžia vis dar
sako, jei chinai nepriims jų isa-
kymų, tai ginklu išriš Chinijos
klausimą. Japonijos valdžia rei-
kalauja Chinijos ištraukti iš su-
sikirtimų zonos savo kariuo-
menę: nubauti kareivius, kurie
„kalti“ už susikirtimus; baigti
anti-japonišką veiklą ir paremti
Japonijos vedamą anti-komu-
nistinę kampaniją.

Iš visko matyti, kad japo-
nams, pamačius, kad per sunku
jiems būtų kariauti su Sovietų
Sąjunga, laikinai nuo ten atšo-
ko ir užpuolė silpnesnę šalį, Chi-
niją.

CHINAI PATARĖ UŽSIENIO KONSULAMS APLEIS- TI PEIPINGĄ

NANKING, Liepos 14.—Chi-
nijos užsienio ministerija patar-
ė svetimų valstybių konsulams
apleisti Peipingą, nes japonų
pestininkai, šarvuoti automobi-
liai ir artilerija pradėjo akciją
ir veržimasi į Peipingą per gar-
siąją chinų sieną.

Torontas Minės Metines Ispanijos Kovos Sukaktuv.

TORONTO, Liepos 14.—To-
ronto darbininkai ir visi Ispani-
jos liaudies draugai turės pro-
gą apvaikščioti metines Ispani-
jos liaudies kovos sukaktuves.
Komunistų Partija paskelbė,
kad šaukia tam tikslui masinį
mitingą, penktadienio vakarę,
Queens parke.

Kalbės ald. Smitas, Bert Le-
vy, kuris sugrįžo išleistas iš
Franko nelaisvės, Henry Bea-
ttie, kuris neseniai sugrįžo iš Ispa-
nijos kaip karo invalidas,
nes žaizdos padarė jį netinkamu
tolimesnei kovai.

Mitingas prasidės 8 val. vak.

MANOMA, KAD EMLIJOS EARHART GYVOS NERA

Ant Laivo U.S.S. Lexington,
Vidury Pacifiko, Liepos 14.—
Virš 60 orlaivių vakar išskraidė
visą apylinkę prie Howland sa-
los, Pacifiko vandenynė ieško-
dami lakūnės E. Earhart ir na-
vigatoriaus Noonan, kurie buvo
priversti nusileisti liepos 2 die-
nā. Neturima vilties juos gyvus
rasti.

LAIMEJO UNIJA, 20,000 DAR- BININKŲ GRĮZO DARBAN

EAST CHICAGO, Ind., Lie-
pos 13.—Iš 23,000 plieno darbi-
ninkų, 20,000 darbininkų grįžo
darban, laimėję 40 valandų są-
vaitę ir unijos pripažinimą su-
lyg Wagnerio akto.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS
LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusel metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusel metų \$1.25. Atsiskaityti 5 centais.

Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

JAU ARTI 20 KANADOS KOMUNISTŲ KRITO ISPANIJOJ

Kelios dienos atgal Mackenzie-Papineau batalijono draugų sekretorė gavo pranešimą iš Ispanijos, kuriame nurodoma, kad dar šeši kanadiečiai krito kovoję prieš fašizma. Keturi iš jų komunistai, vienas komunistinės jaunimo lygos narys ir vienas pereinoto karo veteranų organizacijos narys. Taigi, visi komunistinės minties draugai. Sužestų tarpe taigpi mažai ne komunistų.

Ką tas rodo? Tas rodo, kad Kanados Komunistų Partijos nariai ir jos simpatikai ne tik kalba už gynybą Ispanijos laudies, bet ir galvas guldė. Visai neperdeda tie, kurie sako, kad Ispanijos laudis išgelbėjo komunistai ir jų simpatikai parodydami visiems priešfašistams pavyzdį, kaip reikia kovoti su tuo didžiojo laudies priešu. Žinoma, kiti sakys, ką tie 600 kanadiečių nuveikė. Bet jei iš Kanados nuvyko daugiausia komunistų, tai ir iš kitų šalių jų daugiau, negu kitų pažūrų kovotojų.

Taipgi tas rodo, kad ir Kanadoj laudies priešams teks susidurti su tais pačiais komunistais, kurie negali savo gyvybių dėl laudies laisvės. Jei Kanados reaktoriai pamėgins užkarti ant laudies toki fašistinį režimą, koks dabar viešpatuoja fašistinėse šalyse, jiems teks susidurti su 15,000 komunistų armija, kuriai talkon ateis šimtai tūkstančių revoliucinių darbininkų, nepriklausančių komunistų partijai.

Tačiau dar yra nemažai tokių darbininkų klasių organizacijų vadų, kurie veda kovą prieš komunistus, stengiasi susilpninti jų veikimą. Ar rinkimuose, ar kokioj kitoj kampanijoje, jie visuomet puola komunistus.

Nei vienas negali vadintis save priešfašistiniu kovotoju, jei jis tuo pačiu laiku kovoja prieš komunistus, kurie kovingiausia jėga kovojo prieš fašizma. Taip pat negali būti priešfašistiniu kovotoju ir tas, kuris biaurolia Sovietų Sąjungą ir jos kovą prieš Hitlerio, Mussolinio ir Japonijos imperialistų įrankius Sovietų Sąjungoje—trockistus ir visokius ardytojus ir diversantus.

KIEKVIENOS ŠAKOS VEIKĖJAI TURI JAUSTIS ATSAKOMINGAIS

Nežiūrint to, kad Kanados lietuvių judėjimas stovi gana geram aukštyje, vistiek yra nemažai ir trūkumų. Turbūt gal dėlto, kad tam tikros darbo šakos neturi nacionalių vadovautojų. Štai keletas pavyzdžių.

Kanados lietuvių tarpe yra gana gražūs būrelis moterų, kurios turi nemažai gabumų. Bet veikimas labai nepastovus. Kartais darbininkų judėjimas smarkiai išsiveržia, o kartais visai jokio veikimo neregėti.

Kanados lietuvių tarpe yra gerų menininkų. Bet jų veikimas taip pat nepastovus, visai neskaitant vasaros atostogų.

Yra ir kitų mūsų judėjimo šakų, kurios neveikia savistoviai. Bet tik kitų jėgų stumiamos. Kada kas išjudina,—veikimas pakyla, laikraščiuose rašoma, įvedami skyriniai ir t.t. Bet kai tik jos paleidžiamos—nieko nebėra.

Reikėtų draugams ir draugėms jaustis daugiau atsakominguais už savo srities darbą. Neužtenka tik tada veikti, kada kas paragina. Reikia patiems lavintis ir stengtis savo žinojimą perduoti kitiems, auklėti kitus veikėjus. Jei draugai ir draugės visuomet jaustųsi esą atsakomingi už plėtimą tos šakos judėjimo, nereiktų raginti, nurodinti kas reikia veikti.

Šiuo kartu reikia vėl pastebėti, kad nieko nebesimato spaudos apie menininkų darbuotė, apie jų lavinimąsi, apie rašytojų pastangas. Matyt, kad nesigilinama, pavyzdžiui, kas kur yra veikianti, ką iš to galima būtų panaudoti čionai. Kiti laikraščiai talpina strapsnius apie Janonį, apie kitus rašytojus ir poetus bei menininkus, o kanadiečiai visai nepasirodo.

Neįsivaizduokite, draugai ir draugės, kad tik viena kuri mūsų judėjimo šaka yra svarbi. Kovą už demokratiją, už laisvę ir net už socializmą nėra vienpusiška—ji rišasi su visokiais darbais. Kas tą užmiršta, tas netikęs kovotojas.

SURENGKITE PO PIKNIKĄ LIAUDIES BALSUI

Vasaros laikų daugelis ir nesveikų žmonių pataiso savo sveikatą tuomi, ką karsti saulės spinduliai ir gamtos augalai suteikia. Besidegindami ant saulės spindulių, besimaudydami ežerų ir upių vandenyse, bevalgydami šviežias daržoves ir šviežius vaisius, daugelis atitaiso savo sveikatą, papildoma per žiemą išnaudotą energiją toliapiesniais darbais. Bet visai kitaip būna su laikraščiu. Vasaros laikų, kada laikraščio skaitytojai ir rėmėjai geris vasaros patogumais, laikraštis turi mažiausią pajamų. Per vasarą laikraščio energija visai sumažėja.

Nereikia nurodinti, kad Liaudies Balso skaitytojų reikia pasikaitinti ant saulės spindulių, pasimaudyti geroje maudynėje, užvalgyti šviežių vaisių. Liaudies Balso raginti ragina sau skaitytojus pasinaudoti vasaros teikiamomis galimybėmis atgauti išseiktą energiją. Tačiau negali apsieiti nepaprastai neužmiršti ir laikraščio. Visos kolonijos surengkite jam po pikniką ir tuomi paremkite jo išsimečiančią energiją. Piknikuose patys pasilinksminsite, pasideginsite ant skaisčių saulės spindulių ir tuo pačiu laiku suteiksite jai "spindulių" del Liaudies Balso, be kurių jo sveikata silpnėja. Teisybė, Toronto ir Montreale lietuvių jau paskelbė, kad rengia piknikus Liaudies Balso naudai, bet kitos kolonijos dar nieko nepranešė. Šitą priminimą imkite dėmesį ir pasistengkite surengti po vieną parengimą, kol dar vasaros saulė kaitina.

KOKIA NAUDA BŪTŲ IS APYSKAITOS SKELBIMO

Winnipeg lietuvių savo susirinkime pageidavo, kad Liaudies Balsas paskelbtų per spaudą metines pajamas ir išlaidas. Todel del to tenka tarti porą žodžių.

Kas skaitote darbininkiską spaudą, veikiausiai pastebėjote, kad nei vienas darbininkiskasis laikraštis neskelbia jokių laikraščio atskaitų. Tam yra priežasčių. Viena, tai kad kas nepasitiki tais draugais, kurie veda laikraščio reikalus, gali nepasitikėti ir atskaitomis. Juk knygų puslapių fotografijų į laikraštį neįdėti. Gali pasakyti, kad jie paskelbė, ką jie norėjo. Tokiu būdu, skelbimas atskaitų nėra priemonė patikrinimui knygų. Atskaitų skelbimas neįgelbėtų tų draugų nuo visokių priekaištų. Taipgi nėra naudinga skelbti per laikraštį viską ir parodyti priešams kiekvieną smulkmeną. Jie mums irgi nerodo.

Geriausia priemonė persitikrinti laikraščio padėtį, tai patikrinimas laikraščio knygų. Jei kurios organizacijos mano, kad yra reikalingi tikrinti jas, gali jas peržiūrėti per savo atstovus. Bet ir šis kelias dar ne galutinas. Jei būtų noras apieiti ir tokius tikrintojus, būtų galima apieiti. Geriausias tikrinimas, tai draugų sąžiningumas. O prie Liaudies Balso dirbą draugai tai įrodė. Jie prie jo dirba ne už tai, kad gautų "didelį" atlyginimą, bet kad mato reikala. Jie, dirbdami už mažą atlyginimą, laikraščiu aukėja kas savaitę po keletą dolerių savo algos, kurios negauna, nes jei dirbtų fabrike, uždirbtų dvigubai daugiau. Jei jiems pinigai apieiti, tai dirbtų fabrike ir uždirbtų jų daugiau, negu kad gautų "pavogti" iš laikraščio, o paskui palikti vagimis del kelių dolerių.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuose

Nekiškite Nosies Ne į Savo Reikalus

Trūk juokais! "Sandaros" redaktorius savo nusigyvenusiam laikraštelyje rašo: "Bendrafonininkų" laikračiai sukinėja šiaip, sukinėja taip, bet viski (turėtų būti, visgi.—J. K. P.) nepasako ką jie jie (irgi klaida) padarė su surinktomis aukomis Lietuvos politiniam kaliniam.

"Kleivis" tikrina, jog aukos buvo siunčiamos Ispanų lojalistams. Gerai, duokite tuomet atskaitą ir paskelbkite priėmimo kvitą.

Klausykite, geri žmonės! Toki žmonės, kaip "Sandaros" Vaidyla, Bieksa; "Dirvos" Karpavičius; "Vienybės" Tysliava ir jiems panašūs ponai, iš kailio nerėsi ir neriasi, visai pšmeizė ir tebesmeizija visus tuos, kurie aukavo ir tebeaukvoja Lietuvos politiniams kaliniams, bei Ispanijos laudžiai. Ir tokie žmonės reikalauja "duokite atskaitą ir paskelbkite priėmimo kvitą!"

Bet ką jūs bendro turit su tuo? Del mūsų surinktų aukų Ispanijos laudies gynėjams—tuščiagalviams turime pasakyti: Skaitykite "Laisvę." Ten visos aukos, kurios ejo per "Laisvę," buvo ir yra skelbiamos iki vieno centui.

Kas link aukų Lietuvos politikaliniams, tai mes žvalgybai į talką neisim. Kokiais keliais, kieno vardu tos aukos siunčiamos—jūs ponai nežinot. Nes jei jūs žinotumėt—žinotų ir Lietuvos žvalgyba. O tą sektų nauji areštai.

Taigi, neikiškite nosies ne į savo reikalus.—Patimpas, Laisvė.

Irgi Konferencija

Tai ir klerikalai atlaikė savo "darbininkų" seimą. Nashua, N. H., įvyko jų juozapinės draugijos suvažiavimas. Viskas prasidėjo mišiom, o baigėsi dviejų vespukų palaikiniu. Laimino vyskupas Reynolds ir vyskupas Paterson.

Ten nebuvo kalbų apie kovas, apie CIO, apie unijas. Ten tik poteriavo ir laimino.

Tai tik tuo kunigai ir "prisdėda" prie darbininkų judėjimo.—L. Pruseika, Vilny.

Kas Yra Rašoma Liaudies Balsui

Gerb. Redakcija:

Cia prisiunčiu \$5.50. Skolos atmokėjimui \$2.00, prenumeratorių atnaujinimui \$2.00 ir 50 centų aukų del sustiprinimo darbininkiskio laikraščio. O \$1.00 Mackenzie-Papineau batalijonui, ginančiam Ispanijos laudį, kad padėti nugalėti sužvejėjusius Hitlerio ir Mussolinio fašistus.

Lai prašvinta laudies laisvę ir gyvuoja ramybė žmonijos tarpe! Kiekvienam darbininkui yra aišku, jog reikia drąsiai stoti prieš savo vergėjus, kaip kad vienas Ispanijos kovotojas pareiškė: "Nesitrauksiu iš vietos, kol neapgalvėsim arba būsiu palaidotas." O toksai griežtas visų darbininkų kovojimas labai lengvai sudaužytų fašizmo rėžėjus ir tuomet užtekėtų laisvas ir giedrus rytojus.

Frank Kušlaika

Montreal, Que.

Brangūs Draugai: Perskaitęs jūsų atsišaukimą Liaudies Balso Nr. 177 kas link pasiuntimo dovanų į Ispaniją del draugų kanadiečių, kurie kovoja už laisvę žmonijos, mes K. L. Co. 27 kempės vergai sumetm po 50 centų del šio dalyko ir skubinam pasiųsti. Gal bus pėrvėlu, bet draugų pažymėta, kad nesudarys skirtumo ir vėliau.

Mes apgailestaujam, kad tik šiandien gavome laikraštį. Bet mes esame tikri, kad draugai už šiuos pinigų nupirksite dovaną sulyg jūsų numatymo, kuri bus tinkama.

Aukotojų pavardės: A. Samaliois, J. Indriulionis, P. Kontrimas ir J. Morkūnas. Kenora, Ont.

Red. Pastaba:—Visas aukas įteikiam Mackenzie-Papineau batalijono draugų komitetui, kuris superka dovanas ir siunčia į Ispaniją. Urnu pirkdamas jis už tuos pačius pinigų superka daug daugiau. Nesvarbu, kad aukos pasivėlimo ir liko nepasijusios su pirmu išsiuntimu.

Labor-Farmer Partijos Organizavimas Svarbus Klausimas ir Lietuviam

Kadangi Kanados lietuvių organizacijos greičiau priejo prie vieningo veikimo, tai pas Kanados lietuvių pirmiau pajaušta stoka tokios politinės partijos, kurios ribose galėtų sutilpti visų progresyvių pakraipų lietuvių. Šis trūkumas buvo diskutuojamas ir Kanados Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijų Konferencijoje.

Ką reikia stoka tokios partijos? Stoka tokios partijos reikiama, kad Kanados lietuviai neturi tokios politinės organizacijos, partijos, kuri jungtų visus Kanados lietuvių apie savo programą ir vadovautų visam politiniam veikimui. Tiesa, šiandien Kanados lietuvių vadovybėje stovi Kanados Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijos. Bet ar to užtenka? Ne, neužtenka. Kodėl? Delto, kad Kanados Komunistų Partijos idėjos nesutampa su kitų srovių nusistatymais. Tačiau gi mes matome, kad yra daug tokių reikalų, kurie yra bendri ir ant jų reikalų galėtų būti sudaryta partija.

Reikia neužmiršti, kad įvairios mūsų organizacijos turi specialius tikslus. Jos laikosi savo konstitucijos. Todel jos savo ribose negali veikti taip vieningai, kaip partija. Darbininkų-Farmerių Partija galėtų apimti visus politinius klausimus, kuriais veiktis sutaria visos srovės. Tiesa, Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos Liaudžiai Gintai komitetai lošia nemažą rolę tokios partijos srityje, bet toli gražu neužtenka. Toks judėjimas turi daugiau tautinį pobūdį. Jis veikia bendrai Lietuvos klausimu. Jis prisideda prie priešfašistinės lygos veikimo. Jis prisideda dar prie vieno kito judėjimo. Bet visgi neįeina į tokia organizacija, kuri jungtų mases į vieną grupę ir visiems veiksmams, kuriais tik susitarima veikti visos Kanados ir viso pasaulio plotmėje.

Kaip Organizuojasi Kanadoj Tokia Partija

Tokia partija šiandien yra deganti reikala visai Kanados liaudžiai. Jos suorganizavimu susirūpinę unijos ir įvairios organizacijos. Teisybė, CCF prišinasi tokiai partijai. Ji nurodo, kad CCF gali būti tokia partija. Bet toks nurodymas nieko nereiškia, kuomet ji atsisako priimti unijas ir kitas organizacijas. Tokiu būdu, ji negali būti visos laudies partija. Komunistų Partija sutinka įstoti į darbininkų-valstiečių partiją ir darbuotis sulyg nustatytos programos.

Didžiausias progresas tokios partijos organizavime padarytas Toronto. Cia savaitę atgal įvyko unijų atstovų konferencija, kurioj dalyvavo 83 atstovai nuo 45 tarptautinių unijų skyrių. Visi, išskyrant vieną, pasisakė už Darbo Atstovų Asociaciją, kuri stengsis statyti kandidatų į miesto tarybą. Konferencija nutarė šaukti kitą konferenciją ir užkviesti politinių partijų atstovus. Sekančioj konferencijoj būsią svarstoma, kokias organizacijas priimti. Reikia tikėtis, kad sekanti konferencija pasisakys už priėmimą partijų ir politinių organizacijų.

Panašūs judėjimai pasireiškia ir kituose miestuose. Manoma, kad dar šių metų pabaigoj ir kitų metų pradžioj įvyksiančiuose miestų tarybų rinkimuose dalyvaus tokios partijos, apimančios visas darbininkų unijas, partijas ir organizacijas.

Yra manoma, kad šis judėjimas nestovės ant vietos, bet progresuos iki jis išsivystys į nacionalinį judėjimą. Manoma, kad tokios partijos neatsisakys nuo dalyvavimo provincialiuose

Rengiamasi siūsti daugiau. Jos bus siunčiamos kas mėnuo ar kas dvi savaitės.

Gerb. Draugai Kanadiečiai:

Štai pasiunčiu jums metinę prenumeratą, kuri, rodos, jau senai išsišaukus. Ačiū, kad nesusilaikėte siuntinėje. Laikraštį vedate gana gerai. Jis man geriau patinka, negu mūsų amerikiečių laikraščiai, nes jame yra mažiau ypatybių užspuldinėjimų, o tas daug reikiama laikraščio gerovei ir pasisekimui darbininkų masėse.

Tai tiek tuo kartu.

Draugiškai,

J. Zebrauskas.

Cleveland, Ohio.

mu, per kuriuos teks pereiti tokiai partijai. Atsiras tokių, kurie sakys, kad komunistai nori pasigauti mases į savo pinkles.

Juo judėjimas sudėtingesnis, tuo jis painesnis, reikalaujamas daugiau tam tikrų žmonių, žinančių kaip išeiti iš keblumų. Bet nereikia iškalno pasakyti, kad nieko iš to nebus. Kiekvienam reikia štai ką atsiminti: laudies judėjimas nestovi ant vietos ir nestovės. Šiandien laudies jaučia reikala turėti demokratiskų pažūrų progresyve partijai. Ji to siekia. Kada ji tokios partijos atsieks, ji taikins į prie esamų sąlygų. Ji nestovės ant vietos ir netaikins, kad priešas užbėgtų už akių. Antra, tam yra komunistai. Jie tam mokinais. Liaudies judėjimais kitose šalyse parodė, kad komunistai moka išgelbėti laudies judėjimą nuo sugrūvimo del įvairių skirtingų nusistatymų. Jie tą atliks ir Kanadoj.

Kokios Skerspains Stovi Ant Kelio

Tokiai partijai išsivystyti iki nacionalės papėdės bus daug kliūčių. Pirmoj vietoj, kaip jau minėjau aukščiau, stovi CCF. CCF įsivaizdina, kad ji gali atstovauti visą Kanados laudį. Tikrenybė visai ne. Gerai žinoma, kad dauguma unijų ir bendrai darbininkų dar nepasirenge eiti taip toli. Daugumai socializmas šiuo laiku dar svertimas klausimas. Todel CCF niekad neprieis prie tų plačių masių, kaip kad Komunistų Partija negali prieiti, su savo programa. Komunistai atvirai pasisako, kad komunistų idėjos dar nesutampa su daugumos žmonių idėjomis. Šiandien žmonės pasirenge kovoti už uniją, prieš karą ir fašizmą, bet dar nepasirenge už socializmą. Todel CCF negalės sutraukti masės kovai už tuos reikalus, kada ji agituoja už socializmą, kartais visai paneigdamą tuojautinius žmonių reikalus. O CCF pasipriešinimas organizavimui plačios darbo žmonių ir fermerių partijos dar pakenks tokios partijos atsiekimui.

Is kitos pusės, is revoliucinių darbininkų pusės, vėl bus pasipriešinimų. Nekuriems atrodo, kad tokia partija tikrai atstois susirėse su vietiniu veikimu. Socialistinės minties organizacijos visai nepalaiko ryšių su socialistinėmis partijomis. Kitos nē tiek. Darbo-Farmerių Partija apimtų ir juos. Už tai reikia darbuotis, kad suprastų tą judėjimą ir masiniai prisidėti prie jo budavojimo.

Darbo-Farmerių Partija žada atidaryti plačias duris del visų Kanados lietuvių įėjimui į bendrą Kanados laudies veikimą. Iki šiam laikui tik komunistai ir jų simpatikai tampriai susirėse su vietiniu veikimu. Socialistinės minties organizacijos visai nepalaiko ryšių su socialistinėmis partijomis. Kitos nē tiek. Darbo-Farmerių Partija apimtų ir juos. Už tai reikia darbuotis, kad suprastų tą judėjimą ir masiniai prisidėti prie jo budavojimo.

J. Yla

Tarptautinio Proletariato Vienybė--Aukščiausias Pergyvenamojo Momento Liepimas

GEORGE DIMITROV

Visos tarptautinės apistovos šiuo momentu pasižymi tuo, kad fašizmas galvatrukčiais ruošia naują pasaulio padalinimą gruobuoniško karo keliu ir tuo pačiu laiku pasižymi tuo, kad nustatoma tarptautinio proletariato vienybė ir renkamos darbo žmonių, demokratijos ir taikos šalininkų, jėgos kovai prieš fašizmą ir karą.

Fašistiniai agresoriai Vakarų ir Rytų visai stengias susikalbėti del savo agresijos keliu, priemonių ir objektų. Berlinas, Rymas ir Tokio susirūša tarp savęs įvairiais paktais ir karinėm sutartim. Hitlerio ir Musolinio intervencija, jų karas prieš Ispanų laudį, taip pat, kaip ir grobiškių japonų kariškių veiksmai Kinijoje, yra, be abejonės, didžiojo karo paruošimo etapai.

Nežiūrint esamo interesų skirtumo tarp šių karo kurstytojų, jie sutelktomis pastangomis veda sprogdinamą darbą nefasistinėse šalyse, stovindami už taikos išsaugojimą, visai remia reakcines partijas ir grupes tose šalyse, organizuoja perversmus prieš nepatogius jiems ir jų tikslams viriausias bes ir režimus, sėja visur kuro revoliucinei anarchijai. Jų nusikalstamą ranką galima pastebėti ir pardavikiškoj del lia Roko ir Dorio veikloj Francijoje, Delgrelio Belgijoje, Heinleino Čekoslavakijoje, fašistų pastangose Skandinavų ir Balkanų šalyse, Vengrijoje ir Austrijoje, Lenkijoje ir Pabalcio šalyse, prapojančių elementu politikoj Kinijoje ir Hearsto sluogsiuose Amerikos Jungtinėse Valstijose.

Gyvat suinteresuoti tuo, kad kuo labiau susilpnint tautų apsigynimo galia agresijos atveju, kad dezorganizuoti darbininkų judėjimą ir suardyti besuikdantį laudies frontą, fašistiniai agresoriai šiais tikslais visur išnaudoja trockistus kaip savo agentūrą. Jie ima savo globon IV internacionalą—tą darbininkų klasių renegatų bei išdavikų ir policinių žvalgybų agentų sąvarką. Fašistų idūkimas ypatingai nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą, prieš didįjį socializmo šalį, kaip galingiau-

sia visos žmonijos taikos, laisvės ir progreso tvirtovę, kaip dideliausią kiltį fašistinės agresijos kelyje.

Nėra jokios abejonės, kad fašistiniai Vokietijos bei Italijos valdytojai ir fašistinė Japonijos kariškija jau būtų sukūrę pasaulinio karo gaisrą, jei nebūtų tokio galingo taikos sargo, kaip Sovietų Sąjunga, jei nebūtų tarptautinio proletariato eilėse rimtų susilinkimų ir kovos prieš fašizmą stiprėjimo ir bendro laudies fronto sudarymo puse, jei Ispanijos laudies nesusgebėtų taip didvyriškai atmušti fašizmo atakas, jei Francijos proletariatas nebūtų sudaręs antifasistinį laudies frontą ir Kinų laudis nebūtų savo jėgų jungimo keliu bendratautiniame fronte prieš Japonijos grobiokus.

Bet visa tai tik pasunkino karo kurstytojams įvykdyti klasitngus planus. Jie nuo savo planų neatsisakė ir savo norų niekados neatsisakys. Sudaužius fašistines Musolinio gajaus ties Gvadalahara, svetimsaliai interventai meta naujas ginkluotas jėgas prieš Ispanijos laudį. Darydamas taikius pareiškimus vaikiškai naiviam ir politiniam aklam leiboristų vadui Lensberi. Hitleris sustiprintai ruošia smūgį prieš Čekoslavakiją, kurios, kaip savarankės valstybės, sunaikinimas, pagal fašistinę koncepciją, reikalingas "Europos taikingumui." Vokiečių fašizmas ruošia Austrijos prarymą, rengia fašistinius perversmus Belgijoje ir etlėj kitų šalių. Japonų kariškija, iš savo pusės, visai stengias sudaužyti demokratinę opoziciją pas save namie, kad juo didesniu agresingumu užplut Kinų laudį.

Daugelio metų patyrimas įrodė, kad joki įkalbinėjimai negali sustabdyti karo kurstytojų. Jiems pažaboti tėra, viena veiksminga priemonė—tai sutelkta nuolatinė laudies masių kova prieš fašizmą atskirose šalyse ir tarptautiniam maštą. Tik vieningas tarptautinio proletariato veikimas, sutelkiančio aplink save visus darbo žmonių sluogsius, visus progresyvių, demokratinių elementus, visus tikrus taikos šalinin-

J. Yla

Pastabos

Šio mėnesio 17 dieną sukanke metai nuo fašistinio sukilimo Ispanijoje. Reikia, jau metai laiko, kaip Ispanijos laudis grumiasi su tarptautiniu fašizmu.

Nežiūrint to, kad Ispanijos fašistams daug gelbsti Italijos ir Vokietijos fašistai, Ispanijos laudis, padedant viso pasaulio antifasistinėms masėms, ne tik kad atsilaukia, bet dar sustiprina savo poziciją. Šiandien Ispanijos laudies armija pradeda smarkų puolimą, nuo kurio dreba fašistų jėgos.

Minėdami metines Ispanijos laudies kovos suoktuves sustiprinkime paramą jos kovotojams, kad užtikrinti fašizmo sumušimą.

Anglijos imperializmas sumanė padalyti Palestiną į tris dalis: žydus suvaryti į vieną kampą, arabus į kitą, o sau palikti trečią žemės šmota. Ar tas Palestinos gyventojams patinka,—niekas jų neklausia.

Tai taip elgiasi su pavergtomis šalimis tokie ponai.

Ar tas sumažintų susikirtimus Palestinoj? Visai ne. Tie susikirtimai suorganizuoti pačios Anglijos imperialistų. Jie prigabeno į Palestiną žydų, kad sukurti žydų valstybę, visai nesisklausdami arabų, vietinių gyventojų. Arabams tas nepatiko. Yra žinoma, kad turtingi žydai pradėjo tenai užviespatuoti, supirkti žemes ir išnaudoti arabus. Padalinus susikirtimai nesumažės. Jie virst dar didesniais, nes dabar susikirtimai įvykdo tik lokaliniai, o paskui jie įvyks valstybinio pobūdžio.

Anglijai to tik reikia. Kada žydai ir arabai susisaudys, tuomet Anglijos kariuomenei atsirad didesnė progą uždėti savo leteną.

Kodėl gi Sovietų Sąjungoj nėra rasiinių susikirtimų? Tas aiškiai rodo, kad rasių susikirtimas galima prasaštinti vienos valstybės ribose, tik reikia visas lygtai aprūpinti tuomi, kas yra šalyje. O kuomet Anglijos imperializmas palaiko žydus sionistus tikslu, kad arabai pasipiktintų ir keltų maištą, aišku, kad susikirtimai neišvengiami.

Toronto mieste žiūrėks eđa vaikus supuvusiose lūnose, tačiau miesto taryba nenori išleisti keleto šimtų tūkstančių sugriovimui tų lūsnų ir pastatymų naujų namų, bet aerodromui pasirengus išleisti net porą milijonų.

Ar gi jau toks degantis reikalas statyti aerodromą? Visai ne. Susisiekimo priemonės nėra taip blogos. Yra geri geležiniai, geri keliai. Orlaiviai, iš kitos pusės, juk neprieinami plačiosioms masėms. Jais gali naudotis tik turčiai. Be to, juk yra aerodromai, nors ne tokie moderniški.

Aldermanas Smithas veda griežtą kovą prieš statymą aerodromų, kol nesugriautos lūnos ir nepastatyti tinkamų namų. Tą kovą turi remti visi darbininkai.

Nieko nebegirdėti, kaip eina organizatoriaus išlaikymo fondo kėlimas. Matomai kitos kampanijos užmušė tą kampaniją. Organizatoriaus palaikymo fondas turi būti sukeltas, jei jis buvo pradėtas. Organizatoriaus jau paskirtas, todėl reikia rūpintis, kad jis būtų išlaikytas.

CCF vadai smarkiai keikia Sovietų Sąjungą už tai, kad ji naikina Hitlerio šnipus, kurie buvo prisilpė prie Komunistų Partijos ir sulindę į valdžią, bet tuo pačiu laiku jie meta iš savo eilių savo narius. Kokius narius? Manote, kad kokius fašizmo šalininkus? Visai ne.

CCF vadai meta iš savo eilių tokius narius, kurie stoja už darbininkų vienybės.

Ontarijoje, provincialis komitetas išėdė iš CCF Graham Spry, kuris nors truputį simpatizavo bendram veikimui.

Britiškioj Kolumbijoj, provincialis komitetas išmetė iš CCF Stephensoną, kadangi jis rėmė suvienytą veikimą.

kus, gali pažaboti išsiujuosius fašistinius akipėlės ir ant visados palaidoti jų plėšikiškus planus.

Visi pastarojo laiko įvykiai parodo, kad ten, kur proletariatas viena dvasia griežtai išstoja prieš fašizmą, kur darbo masės susitelkia į bendrą antifasistinį frontą, fašizmas negali pavergti darbininkų klasių, negali pat.

(Tąsa 3 puslapy)

••• Mokslas, Technika ir Ivairenybės •••

Polio Užkariautojams

Stebina pasaulį seną
Zygis nematytas.
Stebina pasaulį rūstų
Bolševikas Šmidtas.

Stebina lakūnai drąsūs,
Užkariavę polių,
Erdvę, vėtras nugalėję,
Išmatavę tolį.

Šimtmečiais drąsuoliai šaltą
Polių siekt mėgino.
Šimtmečius balti ledynai
Mirtimi baigino.

Polį siekdamas ne vienas
Ten šūso, žuvo
Ir pusiauikelyje kaulai
Daugelio supuvo.

Nebaisu tik erdvės plotai,
Dykuma, ledynas
Tam, vardu kas bolševiko
Išdidžiai vadinasi.

Pragarsėjo savo žygiais
Mūs jauna tėvynė,
Čia kaip saulė šildo žmones
Stalino gadynė.

Stebina pasaulį seną
Zygis nematytas,
Polių pasiekę barzdotos
Bolševikas Šmidtas!

Orlaiviai Šiaurės drąsuoliai
Iš Maskvos važiuoja.
Polių įveičia Sovietų
Krašto raudonoji.

Lavėnos Liuda
(Iš R. Artojo)

KAS YRA PLAUKIOJAN- TIEJI LEDYNAI

Mūsų herojiški lakūnai ir polinkai, akademiko Šmidtovo vadovaujami, pasiekė Šiaurės polių.

Šiaurės poliaus rajone ant plaukiojančio ledyno organizuota mūsų polinė stotis.

Šiaurės polių — tai įsivaizduojamas taškas ašies gale, apie kurį sukasi žemės rutulys. Polius randasi kuone Šiaurės ledyno toje vandenyno centre, kurio gylis toje vietoje virš trijų kilometrų.

Savo gilumu vandenynas skirstomas į du rajonus. Negilus — jo gylis iki 200 metrų. Mokslas mano, kad kuomet tai toje vietoje buvo sausuma. Tą rajoną ir vadina materiko sekuma.

Pats vandenynas prasideda tenais, kur gylis daugiau 1,000 metrų. Jis daugiau į Šiaurę nuo Špicbergeno salos, Prano-Juozo žemės, Šiaurės žemės ir Vrangelio salos. Šitoji Šiaurės ledyno toje vandenyno centralinė gylioji dalis apima plotą apie 5 milijonų kvadratinį kilometrų ir ištisą metą apdengta ledynais nuo trijų iki 6 metrų storumo. Mokslas apskaitė, kad kraštutinėje šiaurėje, poliaus rajone, per metus susidaro ledo dvių metrų puse meto storio, o per polinę vasarą ledo storumas sutirpsta apie vieną metrą.

Ledas iš Šiaurės ledyno vandenyno centralinės dalies išsėdama per šiaurinius tarp Europos ir Amerikos ir Atlanto vandenyną, kame jis ir tirpsta. Per metus, tokiu būdu išplaukia apie 1 milijoną kvadratinį kilometrų ledų. Bet Centralinio poliaus baseine pasilieka didžiuliai ledų plotai.

Šiaurės ledyno vandenyno pakrantėse susidaro ledų kalnai, kurie nejudą iš vietos. Ši tas ledas randasi tose vandenyno vietose, kur negiliai kaip 25 metrai. Šitie ledai vasarą plaujami ir tirpsta.

Ten, kur vandenyno gilumas pasiekia daugiau 25 metrų ir iki 1,000 metrų, randasi plaukiojanti ledynai. Šitie ledynai ir žiemą ir vasarą plaukioja vėjams pučiant, nuolat tekant jūrų srovėm, vandeniu kylančiam ir atslūgstant. Ledynai yra įvairios formos, įvairaus storio, todėl kiekvienas jų plaukia įvairiu greičiu ir įvairiomis kryptimis.

Mokslininkai apskaičiavo, kad ledynų laukai dviejų metrų storio vienam kvadratiniam kilometrui sveria apie du milijonus tonų. Ir šitie ledynų laukai susiūžia vienas su kitu, ledai lūžta, susigrūdą vienas ant kito ir susidaro ledų kalnai.

Tose vietose, kur vandenyno gylis daugiau tūkstantio metrų, yra daugelio metrų ir beveik pėsčiųjų ledynai. Šių ledų daugiau negu kitų. Šitie ledai persiskyrę šiaurais plyšiais, vandeniu. Vėjams pučiant ir srovėms nešant jie juda. Štai kodėl jie ir

vadinami plaukiojantieji ledynai.

Daugelio Šiaurės poliaus tyrinėtojų įrodyta, kad tie ledynai plaukia iš rytų ir vakarus šiaurini tarp Špicbergeno ir Grenlandijos. O nuo Grenlandijos Šiaurės pakrantės ledai plaukia iš vakarų ir rytus, į šiaurį tarp Špicbergeno ir Grenlandijos.

Mūsų polininkai dabar randasi palyginamai nedideliame ledyne. To ledo storumas mažiau 3 metrų. Jis labai tvirtas ir išlaikė, kaip žinia, keturis sunkius orlaivius ir žmones. Jis plaukia Grenlandijos kryptimi. Per 10 dienų tas ledynas, ant kurio įrengta Šiaurės poliaus stotis, nuplaukė apytikriai 80 kilometrų. Koks tolimesnis to ledyno kelias, sunku pasakyti. Tai ištirs ekspedicija.

Be kitų visų mokslinių tyrimų, Šiaurės poliaus stotis tirta ir ledų plaukiojimas. Šitai reikalinga, kad dar geriau užvaldytų Šiaurės jūrų kelią, kuris yra trumpiausias ir pigiausias prekybos susisiekimo tarp Atlanto ir Ramiojo vandenyno.

Likę žiemavoti Šiaurės polių draugai Papaninas, Širšovas, Fedorovas, Krenkelis padarys viską, kad pasekmingai pravedus mokslinę tyrimą Šiaurės polių. O tas atneš didelę mokslinę naudą daugeliui atžvilgių.

Z.
(Iš R. Artojo)

SLENKANČIOSE SMILTYSE PASKENDO MEDŽIAI IR STUBA

Praeitą savaitę Kinlos miestelio gyventojai pastebėjo 34 pėdų pločio skylę netoli kelio, kuri sudarė pravažiuojantiems pavojų. Sumanė skylę užlyginti. Miestelio gyventojai suvertė visas atmatas, sutraukė ant skylės 120 medžių, sumetė daug supuvusių šakų ir rastų, tačiau po kitos nakties nugrimzdė žemėn visi rastai ir netoliese esanti stuba.

Pasirodė, kad toji vieta yra slenkanti smilčių sluogsnis (quicksand). Laimė, kad dalykai atsiložė kur aplink gyvena jau apsisėdę žmonės, o fanatikai būtų sakę, kad pildosi koks praeikimas.

INDIJONISKAS SKEL E T O- NAS SENESNIS, NEGU ROMA

Netoli Treesbank, 120 mylių nuo Winnipego, neseniai buvo rastas indijonės merginos skeletonas, kurį mirė prieš 2,000 metų. Skeletonas perduotas į Manitobos muziejų, kurio direktorius patikrins kapą ir sulgynę su Anglijos atrastais romėnų karių kaulais nustatė, kad Manitoboj atrastas skeletonas yra kur kas senesnis.

ELEKTRINĖS AKIES VEIKIMAS

Gali pasitaikyti jums būti moderniškai įrengtose geležinkelio stotyse ir einant su baksais rankose į traukinį pastebėti atsidarant durims. Kas per atsitikimas! Aplink apsidairote — nematyti nė žmogaus nė aiškesnio įtaiso, nė žmogaus stovinčio prie duris atidarinčiančio jungtuko. Tačiau be abejonės matote, kad jos atsidarė ir tą „stebuklą“ pakartoja kiekvienas — praeivius iki jis saugiai praeina.

Siame atsitikime veikia elektros jėga. Nematomoji vietoje netoli durų kur nors yra paslėpta maža elektros lempučių ir jos šviesa nukreipta į kitą lempučių, neduodančią šviesos, bet sugėriantį šviesą. Nutraukimas šviesos nuo šios lempučių daro magnetines pakaitas. Tad kada žmogus eidamas tarp šių lempučių perkerta tą nematomą šviesos srovę, antrojo lempučių pasikeičia elektros srovė ir atsiranda jėga, kuri pritaikinta durų atidarymui. Kada žmogus praeina, pirmosios šviesos arba, geriau pasakius, srovės susijungia su antrąja ir durys uždaro.

Stebėtina lempučių, kurių padaro, vadinama „foto-elektrine“ arba „elektrine akia.“ Ji veikia dėl to, kad viduryje jos po stiklo yra fotošviesos arba kitų atitinkamų metalų pavalkas. Šie metalai sustabdo elektros srovę kuomet esti tamsa, bet jie apšviečiami.

Dabar yra išrasta tokia elektrinė akis, su kuria galima perspėti greitai važiuojančius automobilius. Tokiam tikslui tam tikram atstume priešais vieną kitą prie kelio yra pasta-

Lodzės miesto bedarbis mechanikas išrado dviratį, kuriu galima važiuoti keliu, čiauti ledu ir plaukti vandenyje.

tos dvi lempučių, kurių elektros srovės susijungia. Automobilis važiuoja per patį tų lempučių vidurį ir nukerta tam tikram laikui elektros srovę. Jeigu tas srovės nukirtimas užsitęsia ilgesnį laiką, tai nieko, bet jei trumpesnį laiką, ženklas, jog jis pereitai važiuoja. Tuomet jo priešaky ant kitos lentos išsimuša raudonos raidės, perspėjantios, kad jis greitai važiuoja.

Tai vis dalykai, kurie matomi žmogaus akiai, bet yra ir nematomi. Daleiskime jūs turite aukštinę daiktų ir bijote, kad naktį neįsilaužtų vagys ir jų neįsėstų, arba esate didelės korporacijos prezidentas ir bijote apšėlimo raštinės. Tam ir yra geri apsaugojimo būdai. Kaip kur suvedama į duris elektra. Atidarius duris nutrūksta elektros srovė ir tam tikroje vietoje išsaulia alarmai. Tačiau tam apšėlimo vagys gali vietoj durų laukti per sieną. Todel yra daug saugesnis būdas. New Yorko didelių korporacijų raštinėse prie sienų yra pritvirtinti tam tikri veidrodžiai, kurie išduoda žmogaus akiai nematomus spindulius, nes matomieji išimti, o palikti tik infra-raudoni. Tie spinduliai apima visą raštinės plotą, tad kur tik žmogus papuls, tie spinduliai persitraukė paveiks tam tikrą aparatą ir pašauks policiją. Šis mechanizmas ant tiek yra jautrus, kad vienam išbandyme gauta geri rezultatai net už trečdaliu mylios atstumo. Pirštu perbraukimas per tuos spindulius ir net cigareto dūmų į pipitimas užtektinai yra stiprus išsaulio alarmai.

Be foto-elektrinės celės būti negalimas televizijos mokslas, kuris ateityje turės didelę svarbą, tačiau jo išaiškinimui yra kita istorija.

DIENOS IR NAKTYS ANT ŠIAURĖS AŠGALIO

Kada Europoj džiaugiamasi vasaros sezonu, tada šiaurės ašgalis yra atkreiptas prieš saulę. Čia saulė neperstoja šviestis nuo pavasario dienos su nakčia susilyginimui. Tas laiko periodas vadinamas poliarine diena, kuri užtrunka šešis mėnesius.

Pati saulė išrodo daug didesnį ir jeigu paimti domėn saulės diskos krašto pasirodymą virš horizonto, tai pirmutiniai saulės spinduliai pasiekia šiaurės ašgalį kovo 19 dieną.

Po saulės pasirodymui ant šiaurės ašgalio, ji pradeda ant dangaus savo kelionę spiraliskoj formoj, kildama aukštyn ir aukštyn virš horizonto iki pasiekia aukščiausią tašką birželio 22 ir 23 dienomis.

Tačiau saulė pakyla ne labai aukštai, tik 23 su puse laipsnio. Tuo pačiu laiku Maskvoj saulė matosi 57 laipsnių aukštumoje. Todel ir nestebėtina, kad per šešis mėnesius nepaliaujamas saulės švietimas nepajėgia sutarinti sniego. Jeigu per tą laiką saulės spinduliai kristų vertikaliai (stačiai žemyn), žinoma, kad sutarintų tuzinų metrų storumo ledyną.

Ant šiaurės ašgalio negalima sakyti, jog saulė teka rytuose, nes nuo čia į visus kraštus yra pietūs. Į bent kurią pusę eisim

nuo poliaus, tai vis eism link ekvatoriaus, kas reiškia į pietų pusę.

Cionai randasi daug kitų ypatybių. Pavyzdžiui, kada saulė pereina meridianą (liniją, einančią nuo šiaurės ašgalio į pietų ašgalį), tą laikotarpį vadiname viduriniu. Tačiau ant šiaurės ašgalio sueina visi meridianai, tai ir saulė ant jų visų esti kiekvienu momentu. Tad kaip kas gal sakyti, kad ant šiaurės ašgalio yra visuomet vidurdienis.

Bet norint bent kokių būdu ant šiaurės ašgalio išmatuoti laiką, būtinai reikia pasekti Grinvičo laiką, kurio prisilaikė Byrd, Amundsenas ir Nobile, arba laikytis Maskvos laiko, kaip kad laikosi Sovietų ekspedicija.

Sausio 12 dieną, 1930 metais, Krenkelis žiemavodamas Naujojoje Zemėje įsteigė radio mėnesį, su kuo nebuvo susirūšius Bydro ekspedicija antarktikose srityse.

Kaip mums yra žinoma, prieblanda arba kitaip vadinamas „pazaras“ gaunasi nuo saulės spindulių, kuomet jie nudažo atmosferą. Maskvoj prieblanda užtrunka nuo vienos iki dviejų valandų. Leningrade vasaros laiku prieblanda esti per visą naktį. Ant šiaurės ašgalio, kuomet saulė pasikloja už horizonto, prieblanda matosi apie 50 dienų ir ji tik išnyksta apie vidurį lapkričio, o aušra pasirodo apie sausio mėnesio pabaigą ar vasario mėnesio pradžią.

Tad pilna poliarinė naktis užtrunka apie tris mėnesius, bet mėnulis, kuriam apskaičiuoti apie žemę užtrunka 27 ir vienas trečdalis dienos, padaro tam tikrus apsisėkimus. Šiaurės ašgalis je mėnulis taipgi nei teka, nei leidžiasi. Laikė poliarinės dienos, mėnulis esti netoli saulės ir delto paprastai jis esti nematomas. Tik prieš poliarinės nakties užėjimą jo matymas paaiškėja.

Vėliau mėnulis fazė iš siauro piaučtuvo pasikeičia į pusrutulį. O baigiantis poliarinei naktiai mėnulis pereina į delčią ir vėliau prapuola aušroje netoli horizonto. Laikė poliarinės nakties apie 14-15 dieną būna pilnaty, kyla aukštyn ir aukštyn ir pasukli pereina į paskutinę mėnesio fazę.

Zvaigždės ant šiaurės ašgalio matomos paraleliai su horizontu per visas 24 valandas. Nė viena iš jų nei leidžiasi, nei teka.

Pačios didžiausios saulės sistemos planetos, Jupiteris su Saturnu ant šiaurės ašgalio dabar nematomos. Jupiteris pasirodys net už trijų metų nuo dabar ir nenūsleis per šešis metus. Saturnas užtekės šiemet ir nenūsleis per penkiolika metų.

RENGIASI KETVIRTĄ KARTĄ DRATU PEREITI PER VANDENPUOLĮ

Prieš 45 metus torontietis Calverley, tada būdamas 23 metų amžiaus, pirmą kartą perėjo plieniniu dratu, truputį storesniu už nykštį, ištemptu 930 pėdų virš Niagara vandenpuolio. Tą kelionę jis atliko per šešias minutes ir aštuonias sekundes, sumušdamas garsojo Blondino

rekordą, kurį jis buvo pasiekęs pereidamas per 11 minučių ir 30 sekundų.

O 1893 metais, liepos 4 dieną, tas pats Calverley perėjo vandenpuolį du kartus greičiau, atliko per dvi minutes ir 35 sekundes. Tą pačią naktį jis atliko trečią kelionę per vandenpuolį. Šį kartą per 29 minutes dratu perstūmė točią.

Dabartiniu laiku Calverley gyvena Floridoj ir turi 68 metų amžiaus. Liepos 9 dieną jis paskelbė, kad ruošiasi spalį 12 pereiti per Niagara vandenpuolį ketvirtą kartą, ką jis padarė prieš 45 metus, ir tam tikslui kreipėsi į Suvenytų Valstijų ir Kanados valdžias leidimo. Sako, kad jis dabar daug geriau jaučiasi ir geriau pasitikiu, negu prieš ėjimą pirmu kartą.

ILGIAUSIO PASAULYJE TILTO SKLIAUTAS

Golden Gate tiltas, jungiantis pusiasalį, ant kurio randasi San Francisco, su šiauriniu žemynu, turi pajėgumo per valandą perleisti 5,000 automobilių. Vidurinė kamera yra tiek aukščiau nuo vandens, kiek turi aukščio 20 aukštų namas. Du bokštai, nuo kurių praveisti kabeliai del pritvirtinimo tilto, turi po 750 pėdų nuo vandens aukštumo. Ši kamera arba, kitaip vadinant, skliautas turi vieną mylią ilgio, o vandenyje yra išbudavotas tik vienas polių.

Du kabeliai, kurie pereina per viršus bokštų ir įsijungia į betoną, esantį ant kiekvieno kranto, yra didžiausi iš kada nors padarytų. Kiekvienas kabelis turi povieną ir ketvirtadalį mylios ilgio ir susideda iš 27,572 pašėlo storumo dratų. Iš dviejų kabelių drato būtų galima padaryti vielą, su kuria galima net tris kartus apjuosti visą žemės skritulį ties ekvatoriumu.

Ties kiekvienu tilto galu į akmenį įleistas milžiniškas antkrantinės, į kurias sueina kabelius jungiantieji dratai ir laiko ištempe kabelius.

Visą tilto struktūrą laiko pakabinę milžiniški kabeliai, nuo kurių kas penkisdešimt pėdų žemyn nuvestos plieninės virvės. Tokiu būdu cementinis kelias ir šaligatviai kabo ant plieninių rėmų, ir lopšelis tarp milžiniškų bokštų.

Apskaičiuojama, kad jeigu iškiltų vėjas, turintis šimtą mylių greitumo per valandą ir pūstų iš vienos pusės, tai tiltą gal pasukti 21 pėdą į šalį. Tačiau San Francisco apylinkėse retai kada vėjas pasiekia pusę šio greito, tad tikimasi, kad šio neatstiks. Taipgi tiltas nulinksta žemyn ir pakyla aukštyn su kiekviena atmaina temperatūros ir kroviniu. Pakilus temperatūrai kabeliai prasilgina ir tiltas padiduoja žemyn. Tačiau tiltas taip subudavotas, kad del susidariusio sunkumo ir pasikeitimo temperatūros jis gali pakilti arba žemyn nusileisti nuo savo normalinės elevacijos tik apie dešimtis pėdų.

Milžiniškų bokštų viršūnės, prie kurių pritvirtinti kabeliai, keičiantis temperatūrai ir sunkumui palinksta tai į vieną, tai į kitą pusę. Jeigu esti normalinė temperatūra, kuri toje vietoje skaitoma 70 laipsnių Fahrenheito šilumos, ir nesti ant tilto sunkumo, tai kiekvienas bokštas palinksta šešis colius kranto link. O jeigu temperatūra pakyla 40 laipsnių virš normalumo ir tiltas yra pilnai apkrautas sunkumu, tas sunkumas gula ant skliauto centro, tada bokštai palinksta link kanalo apie aštuoniolika colių. O jeigu temperatūra nupuola 40 laipsnių žemiau normalumo ir ant tilto esti pilnas sunkumas, tada bokštai palinksta apie 22 colius krantų link. Kitais žodžiais tariant, bokštai gali lankstytis 40 colių tilto kryptimi. Taipgi ir į bent kurį šoną gali palinkti dvyliką su puse colio jeigu iškiltų toks vėjas, kuris ties viduriu tilto įlenktų 21 pėdą.

Kiekvienas bokštas nuo dviejų kabelių aplaiko po 123 milijonus svarų sunkumo. O cemenčiai poliai, ant kurių ilsi po 40 milijonų svarų turintieji bokštai, turi atlaikyti po 167 milijonus svarų sunkumo.

Tokios tai atmainos yra pasaulyje ilgiausio kabančio tilto.

Žinotina

ROMOS IMPERIJA IR KRISTUS

Ketvirtam šimtmečiui, tais di-

džiausio skurdo ir beviltinumo laikais, Romos proletariatas ir vergai pradėjo tikėti, kad tik koks nors stebuklas juos tegali išgelbėti. Kita dalis vergų dar vykdavo sukilimus. Tais laikais ir Spartakas gyveno. Pats Spartakas buvo vergas ir vadovavo vergams sukilime. (Apie Spartaką buvo rašyta kiek anksčiau).

Žmonės, laukusieji stebuklų, laukė Kristaus—dievo pateptojo. (Kristus graikų kalboje reiškia dievo pateptasis). Tais pat laikais Galilėjoj atsirado Jezus ir pradėjo skelbti „linksma naujieną.“ Linksma naujiena graikų kalboje vadinasi evangelija. Tos evangelijos, arba linksmos naujienos prasmė buvo, kad atnešti linksmesnį, geresnį gyvenimą vergams ant žemės. Apie dangišką amžiną linksma gyvenimą tuomet niekas ir suprato neturėjo. Žinoma, tą „linksma naujieną“ su džiaugsmu su tikto tik vergai ir biednuomenė, nes Jezus skelbė, kad visi žmonės lygūs ir, todėl, visi turėtų priklausyti visiems lygiai. Ponią bausiaišiai to nekeitė. Vidurinėje tais laikais netikėjo tokiems stebuklams, nes jie kiek geriau gyveno, todėl tikintieji jiems buvo priešingi. Graikų kalboje valstietis vadinasi „pagonus“, nuo ko ir iki šiol nekaltaikai vadinami pagonimis, graikiškai reiškia valstietis.

Taip Roma pasidariusi garsiausia vergų centru, tapo ir krikščionybės centru.

Dieviškojo kristaus, kaip katalikų bažnyčia skelbia, nėra visai buvę. Tariamojo kristaus gimimo metai ir diena buvo nustatyta tik už 350 metų, kada jau krikščionybė buvo įsigalėjusi ir pačią Romą užviešpatavusi. Atrodo tai labai keista. Bet tai jau tokia krikščionybės atsiradimo istorija.

ROMOS IMPERIJOS ŽLUGIMAS

Kaip pirmuos Graikiją, taip vėliaus Romos imperiją sunaikino socialė nelygybė. Proletariatas ir vergai nebegalėjo pakenkti skurdo ir sukilo prieš pavergejus. Tuo laiku germanai puolė ant Romos imperijos, vietiniai Romos gyventojai nebeįgintis nuo germanų, o dažnai būdavo, kad germanams padėdavo romėnų biednuomenė, tikėdamasi, kad germanai išvaduos juos iš vergijos. Taip penktam šimtmečiui po Kristaus germanai užėmė visą vakarinę Romos imperijos dalį su pačiu Romos miestu. Galij užėmė germanų šaka frankai, kur ir dabar randasi Francija; Italiją užkariavo longobardai; įsikūrė daugelis skirtingų valstybių.

Ne vien tik germanai kariavo su Romos imperija per 200 metų. Daug užpuolimų darė ir hunai iš šiaurės, mongolų rasės, kurie savo laiku yra nukariavę beveik visą Europą ir vakarinę Aziją. Tai buvo penktas šimtmetis.

TARPTAUTINIO PROLETA- RIATO VIENYBĖ — AUKŠ- CIAUSIAS PERGYVENIMO MOMENTO LIEPIMAS

(Atkelta iš 2 pusl.)

Jungti liaudies pasiryžusios visomis priemonėmis ginti savo teises, savo laisvę ir nepriklausomybę.

Ispanų liaudies dešimties mėnesių kova, išstvermingai atremiančios ginkluotą fašizmo ataką, liaudies fronto pasiekimai Francijoj, augantis anti-japoniškas judėjimas Kinuos jau davė rezultatus, kurie neįgincijamai patvirtina šią tiesą, kaip ir visą istorinę bendro liaudies fronto reikšmę kovoję prieš fašizmą ir karą. Dabar kiekvienas gali gyvais pavyzdžiais eilėje šalių įsitikinti, kad ten, kur sudarytas liaudies frontas, kur masės atremia fašizmą, o nesilaiko supuvusios teorijos „nerinkit fašistinio žveries“, ten fašizmas pralaimi. Liaudies fronto pasiekimai nefašistinėse šalyse ne tik užkerta kelią fašizmui tose šalyse, bet ir turi neišdildomos įtakos į liaudies masės fašistinės diktatūros šalyse ir sprogdina tos diktatūros atramas.

Istorija uždeda šiuo laikotarpiu tarptautiniam proletariatui didžiulą misiją—išgelbėti žmoniją nuo fašizmo barbarybės, nuo jo ruošiamos naujos imperialistinės skerdynės baisumų.

Padėt Ispanijos liaudžiai pasiiliuosuoti nuo fašistinių smurtų

ninkų ir interventų; padėt Vokietij ir Italų liaudims sudaužyt fašistinio režimo pančius; padėt Kinų liaudžiai jos kovoj prieš Japonų grobikus; padėt mažosioms tautoms išlaikyti savo laisvę ir nepriklausomybę; sudaryt neperžengiamą užtvartą fašistinei agresijai Vakaruos ir Rytuos, — toks šiame etape konkretus kelias atlikti istorinę tarptautinio proletariato misiją. Ir tą misiją atlikti jis visiškai gali pajėgti, jei jis ves vieningai ir organizuotai.

Pats priešakinis tarptautinio proletariato būrys—Sovietų Sąjungos darbininkų klasė — yra valstybiniai organizuota jėga. Jis stovi priešaky galingos valstybės, kuri stovi taikos ir visų tautų laisvės sargyboje. Vienoj šeštoj žemės rutulio dalyj SSRS darbininkų klasė, didžios Lenino — Stalino partijos vadovaujama, nuvertus dvarininkus ir kapitalistus, įvedus proletarinę diktatūrą, pasiekė socializmo laimėjimo ir vykdė tikrąjį demokratizmą, įtvirtintą naujojo SSRS Konstitucijoj. Apie didžiausią tarptautinę tos Konstitucijos reikšmę draugas Stalinas savo pranešime VIII Ipatingam Visąsąjunginiam Sovietų Suvažiavime kalbėjo:

„Dabar, kada drumsta fašizmo banga apspaudo socialistinį darbininkų klasės judėjimą ir su purvais sumaišo demokratinis geriausių civilizuojo pasaulio žmonių siekimus, naujoji SSRS Konstitucija bus kaltinamas aktais prieš fašizmą, kaltantis apie tai, kad socializmas ir demokratija nenugalimi. Naujoji SSRS Konstitucija bus moralinė pagelba ir reali parama visiems tiems, kas šiandien veda kovą prieš fašistinę barbariją.“

Kitas didvyriškas tarptautinio proletariato būrys—Ispanų darbininkų klasė — kovoja priešakinėje pozicijoje prieš fašizmą, sutelkdama vis anksčiau savo eiles ir Ispanų liaudies eiles antifašistiniams liaudies fronto. Būdamas vedamoji ginkluotais liaudies jėga, Ispanų proletariatas priešaky su liaudies fronto vyriausybe savo kūriniu gina ne tik savo šalies laisvę ir nepriklausomybę, bet ir viso tarptautinio proletariato interesus, bendrą demokratijos ir taikos reikala.

Francijos darbininkų klasė, pradėjusi nuo bendro fronto nustatymo savo tarpe, sujungė savo profesijas į vieną Darbo Konfederaciją, apimančią jau daugiau kaip 5 milijonus darbininkų. Ji sudarė liaudies frontą, į kurį sudužta tamsios Francijos fašizmo pastangos. Liaudies fronto pasiekimai Francijoj stipriai pastūmė liaudies fronto judėjimą kitose šalyse.

Jungtinų Valstijų darbininkų klasė pirmą kartą Amerikos istorijoj rodo savo savarakiškumą kaip klasę, jungdama savo jėgas į masines sąjungas ir aktyviai išsistodama pirmose demokratinių ir progresyvių jėgų eilėse prieš fašizmą.

Anglijos darbininkų klasė, sudaranti didelę šalies gyventojų didžiulą, turinti galingas organizacijas, yra didžiulė jėga, kurios lyginamasis svoris tarptautiniam darbininkų judėjime didėja del ypatingos padėties, kuri užima Angliją pasaulinėje politikoj. Jei būtų kovinga visų komunistinio ir leiboristinio judėjimo jėgų veiksmų vienybė, Anglijos proletariatas sugebėtų ne tik atbloškėti betkokią reakciją savo šalyje, bet ir suvaidinti svarbų vaidmenį tarptautinėj kovoj prieš fašizmą ir karą.

Smulkiai nenurandant visų kitų šalių, galima visai neperdant pažymėti, kad judėjimas už darbininkų klasės vienybę auga, nors ir ne visur vienokiais tempais, ne tik šalyse, kurioms gresia fašizmas ir fašistinių valstybių agresija, bet ir fašistinės diktatūros šalyse.

Nustatyt tarptautinės darbininkų klasės veiksmų vienybės prieš bendrą priešą, mirtiną visos žmonijos priešą—fašizmą, yra pagrindinis neatidėliotinas viso pasaulio darbininkų organizacijų uždavinys, aukščiausias pergyvenamojo momento liepimas.

Tai—sunkus ir didelis uždavinys, išeinantis už kasdieninių bėgavimų darbininkų judėjimo uždavinių ribų. Bet to uždavinio išsprendimas iš pašakny pakeis politinį įvykių eigą, duos jiems naują krypsnį darbo žmonių interesus, padarys darbininkų klasę ir jos organizacijas jėga, turinčia stambiosios įtakos kaip ir savo liaudies likimą, taip ir į (Bus daugiau)

Lietuvoje

NUŽUDĘ BUVUSĮ MEILUŽĮ

Plungė.—Piliētė M. Kupalytė kurį laiką draugavo su Gr. Pukiu. Jis žadėjo ją vesti ir jie gyveno, kaip vyras su žmona. Birželio 14 d. Kupalytė pamatė, kad jos sugyventojas turį vaikšto jau su kita panele, o ją nori visai pamesti. Paskutiniu laiku Pukys jos neapkęsdavęs, mušdavo, tai Kupalytė labai susijaudinusi pripuolė prie jo ir dūrė jam ilgą pėli į gerklę. Pukys krito ant gatvės, policija tuojau jį nugabeno pas gydytoją Robinsoną, bet pagalbos jokios nebuvo galima suteikti ir jis mirė.

PRIRISO AKMENIS IR PASKANDINO

Šiauliai.—Birželio 16 dieną Šiauliuose valstijai, Šulinkų ežerą rastas Špičų kaimo gyventojas Jono Voznikaičio, 61 metų amžiaus, lavonas. Iš paviršutiniškai apžiūrėjimo atrodo, kad Voznikaitis pirma buvo nužudytas, o paskui priristas prie lavono akmenimis nusikandintas. Tuo reikalu vedama kvota.

VAIKAI BUVO PADEGE MISKĄ

Birželio 13 dieną Gruzdžių valsčiuje, Gulbinių kaime mažamečiai vaikai buvo padėge valdišką mišką, tačiau vietos gyventojai gaisrą greit likvidavo, todėl ugnis nuostolių veik nepadarė.

DIDELIS GAISRAS GRUZDŽIŲ VALSTIJOJE

Birželio 13 dieną Gulbinių kaime del nežinomos priežasties kilo gaisras, kurio metu sudegė 5 gyvenamieji namai ir 10 kitų ūkio trobesių su visų inventorium. Nuostoliai siekia apie 15,000 litų. Visas turtas neapdraustas. Spėjama, kad bežaisdami padegė Česniko mažamečiai vaikai.

ARBA SŪNAITĖ APIPIAUTYK, ARBA NEGAUSI PALIKIMO DALIES

Žydų spauda pasakoja apie beveik anekdotišką įvykį, kuris tylaiai prabėgo pačiam Kaune. Reikalas eina apie stambų palikimą, kurį paliko vienas stambus Laisvės alėjos ir kitų gatvių namų savininkas. Palikuonių būta apie dešetą ir kiekvienam teko apie 70,000 litų dalies. Vienas palikuonis atvyko dalies atsiimti iš Francijos ir kartu parsivežė keleto metų amžiaus savo berniuką. Tačiau senelė tuoj pat patikrino, kad anukas nėra rituališkai apipiaustytas ir labai susisielėjo. Prasidėjo barmiai ir reikalas priėjo net ligi to, kad tam palikuoniui buvo pastatyta griežta sąlyga: apipiaustyti rituališkai savo sūnaitį, o jei ne, tai negausi dalies. Nors labai spyrėsi palikuonis, bet pagaliau pasidavė berniukui, jau gerokai francūziškai kalbajus, rituališkai apipiaustymui ir tada jo tėvas gavo palikimo dalį.

LIETUVOS-VOKIETIJOS DERYBOS

Birželio 20 dieną pasibaigė derybos Lietuvos-Vokietijos ūkiniam susitarimui prailginti. Perna padaryta sutartis dar vieneriems metams prailginti.

Kadangi Lietuvos-Vokietijos prekybini mainai iki šiol galiojusių susitarimų palankiai plėtojosi, antriems susitarimams metams buvo galima numatyti padidinti prekių apyvartą. Šitaip, tarp kitko, miško išvežimas iš Lietuvos į Vokietiją buvo praplėstas 500,000 litų. Taip pat kitų prekių mainų ir atsisakymo, taip pat mažojo pasienio susisiekimo klausimai per derybas buvo išspręsti abi puses patenkinančiu būdu.

IS TROŠKŪNŲ VYSKUPAS IŠKELĖ MARIJONUS

Panevėžio vyskupijos, Troškūnuose buvo vienuoliai mariojai, kurie administruavo ir parapiją. Bet abu vienuoliai buvo seni, nesidomėjo katalikiška akcija, tai parapijoje prisistigę jaunulietuviai, o pavasarinių veiklams visiškai apsnūdę. Vyskupas, baigęs Troškūnų bažnyčios vizitaciją, į parapijos knygą įrašė, kad parapijoje labai nusilpnėjęs katalikiškų organizacijų veikimas.

Dabar vyskupijai Troškūnų parapiją iš vienuolių mariojūnų

perėmė, vienuoliai su broliukais išvykė į savo centrą—Kretingą, o Troškūnų klebonu paskirtas energingas pasaulietis kunigas, su kuriuo namoma atstatyti dvasiškas biznis.

TILŽIEČIAI GALI IS LIETUVOS NESTIS MAISTO PRODUKTUS

Tilžės muitinė padarė vieną svarbų mažojo pasienio susisiekimo pakeitimą—vokiečiams nuo šiol leidžiama nešti iš Lietuvos maisto produktus visomis šešiomis savaitės dienomis. Pirmiau buvo galima įnešti tik keturiomis dienomis. Tilžiečiai naujuoju sutvarkymu labai patenkinti.

NELEIS KLIERIKŲ Į KAIMUS, KAD NESUSINESTŲ SU MERGOMIS

Anksčiau klierikai atostogaudavo pas savo tėvus, gimines ar globėjus, bet dabar jiems atostogauti pas tėvus ar globėjus uždrausta. Mat, pasitaikę, kad klierikai beatosogaudami rengia gimnazistes ar kursantes, pradėdą flirtuoti, ragauti užgintą vaisių ir tuo esą nusilpnina "pasaukima" būt kunigu. Dėlto dabar yra įpareigoti parapijų klebonai savo parapijų klierikus atostogauti priimti į kleboniją, kur klierikai turi teisę praleisti atostogas, o kitur uždrausta. Neturtingesnieji klebonai tokia tvarka ne labai patenkinti, nes dėl klierikų atostogų turį naujų išlaidų.

Tai vis dar nėra galutinas klierikų celibato apsaugojimas, jų ir klebonijose galės pridaryti daug nemalonių klebonų gaudinam. Geriausias būdas, tai pavartoti anais laikais Plečkaitis seiman įneštą patarimą, kad kunigas reikia "apcystyti", tada gal pasitaisyti ir pašaukimas.

MARIJONAI APSITO SALTUTISKI

Kaišiadorių vyskupas iš Marijampolės parsivietė vienuoliai mariojonus į Saltutiskį, Utenos apskritin, ir jiems pavedė administruoti Saltutiskio parapiją. Kadangi Saltutiskis yra viena gražiausių Lietuvos vietų, tarp ežerų, tai čia busias mariojūnų vasaravimo centras.

PAIMS KUNIGUS PO DISCIPLINĄ IR DARYS IS JŲ BIZNĮ

Anksčiau kunigų rekolkecijos būdavo rengiamos dekanatais arba vyskupijomis, o nuo pernai pradėta rengti Kaune visos Lietuvos kunigų rekolkecijos. Pernai nors ir buvo rekolkecijos, bet nebuvo griežtai žiūrima, kad visi kunigai į rekolkecijas atvyktų. Siemet visi kunigai būsią registruojami, o kuris kunigas neatvyks, tai būsią įrašytas į juodąją knygą ir tam gali blogai baigtis.

Rekolkecijoms vadovaus ir konferencijas (religines paskaitas) laikys vienuolių mariojūnų generolas Telsių kunigų seminarijos profesorius rytų apeigų vyskupas Būčys.

Rekolkecijos suskirstytos į dviem partijom: pirmos partijos rekolkecijos prasidės liepos 13 dienos vakarą, antros partijos rekolkecijos prasidės liepos 26 dienos vakarą. Visi rekolkecijų dalyviai privalės apsigyventi Kauno kunigų seminarijoje, klierikų bendrabučiuose, ir kol rekolkecijos pasibaigs, tol nū vienas rekolkecijų dalyvis negalės iš seminarijos rūmų kiemo laisvai išeiti. Maistą teks seminarijos virtuvei.

Apakritai, rekolkecijų metu būsiąs griežtas režimas ir stengiamasi patikinti religinę nuotauką.

Rekolkecijų dalyviams mišias laikys vyskupas Būčys rusų kalba, o kunigų choras Būčių giedos "gospodi pamyliui." Choro branduolys jau yra sudarytas iš vienuolių mariojūnų, o provincijos kunigai tik prisidės prie mariojūnų giedojimo "gospodi pamyliui."

Kauno kunigų seminarija iš tu rekolkecijų gerai uždirbsianti, nes už išlaikymą rekolkecijų dalyviams pateikiamas rimtos sąskaitos. Rekolkecijų dalyviai ir už konferencijas turį atlyginti aukų pavidalu. Be to, rekolkecijoms baigiantis rekolkecijų dalyviams bus pakišami aukų lapai ir prašoma aukot įvairių katalikiškų organizacijų reikalams, vienuolynams, katalikiškoms mokykloms ir t.t. Provincijos kunigai ir sako, kad

per rekolkecijas apvalomos jų ne tik sielos, bet ir kišenės.

Manoma, kad ši konferencija turi ne tik religinės, bet ir informacinės reikšmės su politinėmis priemonėmis. Netenka abejoti, kad rekolkecijų metu įvyksią eilę pasitarimų katalikų akcijos reikalais, nebus iškesta nepakalbėjus apie civilinę metrikaciją ir kitką.

Per abi partijas į rekolkecijas suvažiuosią apie tūkstantį kunigų.

KIEK KAUNE YRA MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ

Pagal Kauno miesto tarybos šių—1937 metų balandžio mėnesio 29 dienos privalomą turimą savivaldybės siųsti surašinėtojų privalančių mokyklą lankyti vaikų patikrinimą ir surašinėjimą Kauno mieste baigę. Patikrinta ir naujai užrašyta: Aleksote 745 vaikai, Karmelitų rajone 539, Naujamiestyje 802, Senamiestyje 1,271, Panemunėje 498, Sančiuose 2,306, Vilijampolėje 1,867 ir Žaliakalnyje 3,592; iš viso 11,643 vaikai.

BAUDŽIA DARBININKUS UŽ PAMETIMĄ DARBO

Siemet gegužės mėnesį keturi darbininkai—Povilas ir Magdė Maraškos, Bronius Baltrušaitis ir Jonas Gudaitis—dirbo Kauno miesto savivaldybės Ežerėčio durpyne ir vieną gražią dieną dėl nepakankamų darbo sąlygų darbą metė, nieko apie tai iš anksto neįspėję savivaldybės.

Kauno burmistras padavė apylinkės teismui skundą: kuriamas rašo, kad tie keturi darbininkai, mesdami darbą sauvališkai, sutrukė įmonės veikimą, turėjusios sustoti masinos ir dėl to savivaldybė turėjus nuostolių. Darbininkai esą prasigėję samdos įstatymui ir burmistras prašo teismą darbininkus nubausti pagal baudžiamojo statuto 369 straipsnį—už samdos įstatymų peržengimą.

Birželio 21 dieną Kauno apylinkės teismas tą bylą sprendė, visus keturis darbininkus pripažino kaltais ir nubaudė po septynių paras arešto, bet nuo bausmės atlikimo atleido (gal bijodamiesi darbininkų išstojimo), jeigu per metus laiko jie nenusikals.

Kad Lietuvos ponai mėgina įgyvendinti feodalizmo laikus, nereikia nė komentary.

KUR ŽUDOMOS JAUNOS MERGAITĖS

Šiauliai.—Telsių apylinkėje N. Kaime pas pamotę gyveno 15 metų Emilija B. Sunku jai buvo pas pamotę, tai jos tetulė pasiėmė ją pas save, o paskui atvežė į Šiaulius "ant patarnavimo." Susirado vieną šeimoj jai vieta ir mergaitė paliko tarnauti. Tarnavo gerai, buvo švari ir mandagi. Seimininkai laisvu laiku jos nevaržė, leido išeiti pasivaikščioti. Išvykstant seimininkams į vasarvietę, Emilija B-tė atsisakė kartu vykti, nes ji esą susiradusi tarnybą pas kažkokį daktarą. Dabar paaiškėjo, kad jauna 15 metų mergaitė paviliojo šiaulius prostitučių "tarnauti" į vieną buturgingio aludę. Kai viena moteris ją pažino, sugėdino ir patarė grįžti tarnauti senon vieton, Emilijos draugės ją iškoliojo ir patarė nesikiešti ne į savo reikalus, nes būsią blogai... Dabar jauna mergaitė "pardavinėja alų" ir pati dažnai būna nugirdyta. Šiaulius prostitutės dažnai jaunas mergaites tokiu keliu vilioja ištvirkimam ir už kiekvieną laukytą auką gauna iš "aludžių" laikytųjų atitinkamą mokėstį. Dalykas vertas rimto dėmesio.

IR VEL DIDELIS GAISRAS SEDUVOJ

Dar šeduviečiai tebekalbėjo apie prieš savaitę įvykusių Seduvio didelį gaisrą, o štai, birželio 19 d. apie 23.30 val ir vėl kilo toje pačioje (Vytauto) gatvėje antras, dar didesnis gaisras, kurio liepsnose žuvo Paškevičiaus 6 metų dukrelė, arklys ir keltis kaulės, J. Jonačio gyvenamas namas, keltis ir daržinė su tvartu, Šidlausko Juozo gyvenamas namas, keltis ir tvartas. Taip pat žuvo beveik visos jų ir kilnojamas turtas. Be to, sudegė prisiglaudusio pas Jonaitį pirmame gaisre gerokai apdegusio Kazanausko (sudegusio Kazanauskiens sūnaus) pinigai, rūbai ir maistas, kuriuos buvo žmonės jam paaukoję, kaip padėgėliui.

GAISRAS PRASIDĖJO IS JONAČIO TVARTO IR TAIK GREITAI PLITO, KURIO KIELIKLIKOS MINUČIŲ JAU VISI TROBESIAI BUVO PASKENDĘ LIEPSNOSE.

Netrukus į nelaimės vietą atvyko miesto savanoriai ugniagesiai ir daug žmonių, kurie

tuojau pradėjo ugnį gesinti. Maždaug po valandos laiko atvyko iš Radviliškio sudaryta iš karių ir miesto savanorių ugniagesių mišri komanda, kuri tuojau prisijungė prie šeduvos ugniagesių komandos ir, bendromis jėgomis kovodami su ugnimi, apie 3 valandas, galutinai ją užgesino.

Nors visą laiką gesinimo darbą trukdė vandens stoka, bet vistiek ugniagesiams pavyko išgelbėti iš ugnies nasrų daug pastatų, kurie buvo visiškai prie ugnies.

Sudegę trobesiai ir turtas buvo visai neapdrausti. Gaisro priežastis aiškina.

Visi žmonės stebisi, kad abu gaisrai kilo šeštadieniais ir tą pačią valandą. Be to, vienas nuo kito tik per tris pastatus. Abiejose gaisruose per vieną savaitę sudegė 2 žmonės, 4 gyvenamieji ir 8 negyvenamieji pastatai ir daug turto.

AUDRA KAUNO APYLINKĖJ

Kauno apskrityje buvo didelė audra: dideli ledai ir smarkus lietus. Audra praėjo per Zapyškio valsčių (Papiškio ir du gretimais kaimais) Vedžioalose valsčių (Babtų linkui) ir Pažaislių valsčių, Pašalių, Sargeičikų ir Pabiržės kaimus. Vien tik Pažaislio valsčiuje audra padarė apie 20,000 litų nuostolių. Ledai sunaikino rugius, sodų žiedus, barškčių daržus ir net užmušė keletą vištų.

KAIP GYVENA KLAIPĖDIEČIAI NAZIAI PABEGE VOKIETIJON

Atvadavus Klaipėdos kraštą, Lietuvos vyriausybė perėmė savo žinion visus to krašto plačiuosius geležinkelius (siaurieji ir dabar tebėra vienos vokiečių bendrovės). Visi prie geležinkelio dirbę tarnautojai ir darbininkai buvo palikti savo vietose, nors buvo tokių, kurie nemokėjo lietuvių kalbos. Dauguma jų tarnautojų buvo vietiniai ūkininkai, ar jų vaikai, tai gerai gyveno. Turėjo ūkius ir plius dar algą ar uždarbius iš geležinkelio. Tačiau Vokietijoje įsigalėjo nacionalizmas ir Klaipėdos krašte pradėjo steigti įvairios slaptos ginkluotos organizacijos, kurių tikslai per Neumano ir Zaso bylas visai paaiškėjo. Į šias organizacijas buvo įstoję nemaža geležinkeliečių, todėl dalis jų buvo atkelta į Didžiąją Lietuvą, į kitus geležinkelio ruožtus, o kiti nepanorėjo keltis, buvo iš tarnybos atleisti, išmokant už ištarnautą laiką kompensacijas. Kol kompensacijos jie gavo buvo gerai, o kai jas išmokoje—buve geležinkeliečiai pradėjo nerimauti, mat pasibaigė "auksos dienos." Jie vėl pradėjo slaptai organizuotis. Policija keletą jų suėmė, o kiti pabėgo į "Vaterlandą."

Tačiau nepraejo nė poros mėnesių, kai iš tokių "emigrantų" gimines pradėjo gauti laiškus, iš Tilžės ir kitų vietų. Jie prašo gimines kaip galint atnešti jiems į Tilžę sviesto ar mėsos, nes tenai jos tik sekmadieniais gauna. Daugumas jų dirbą prie geležinkelio arba plantams akmenis skaldė. Po darbo dar turį eiti į rikiuotę. Vakare vos kojas bėpavėlką. Norėtų grįžti į Lietuvą.

SEIMOS TRAGEDIJA

Biržai.—Birželio 15 dieną nusiošė vieno gimnazijos mokytojo žmona. Žudymosi priežastis esanti šeimos nesantaika. Ji anksčiau bandė žudyti—nuodijosi, bet buvo atgaivinta.

SU AUTOMOBILIUM ĮVAŽIAVO Į UOSTĄ, BET IŠSIGELBĖJO

PORT STANLEY, ONT.—Praei to šeštadienio vakare Jonas Katinskas, 35 metų amžiaus lietuvis, su savo žmona išvažiavo pasivažinėti. Esant mažam lietui, nepataikė pasukti keliui, bet stačiai įvažiojo į žvejų uostą, kur randasi 18 pėdų gylio vandens. Uostą pamatęs tik automobilį krinant, stojęs ant stabdžių, bet jau buvo per vėlu ir automobilius priekiu dūrė į uosto dugną.

Nukritus automobiliu ant uosto dugno, nors Jonas Katinskas labai nusigando ir per nosį pradėjo traukti vandenį, bet greitai susiorientavo ir ieškojo kaip išsigelbėti. Pirmiausia mėgino atsikratyti automobiliaus duris, tačiau nepavyko, paskui jumščiu dūrė į langą, bet ir nepavyko stiklą išmušti, tad pečiai atsispjūrė į vieną vietą abiem kojom apie kelis kartus spyrė į langą ir išmušė stiklą. Tuo pačiu laiku Jonas susiorientavo, kad reikia gelbėti ir savo Marytę, nes, kaip jis pareiškė, jei jis išsigelbės, o ji mirs, tai bus bloga, o jei mirs abu du netaip bloga, todėl ją ištraukė per langą, ji užsikabino jam ant pe-

čių ir abiem pavyko dasigauti į viršų.

Bėbūnant ant uosto dugno ir bėkiant į viršų moteris į burną vandens beveik negavo, o vyras kaip tik pajėgė pernešti.

Ant laimės paskui juos vavė kitas automobilis, kurio savininkas gerai žinojo tą kelią ir pastebėjo, jog Katinskų automobilis dingio iš akių. Privaziavęs prie tos vietos žmogus pastebėjo, jog iš vandens kyla burbulai, o vėliau į viršų iškilo ir patys Katinska, tada juos ištraukė iš vandens.

Jonas Katinskas iš Lietuvos paėmė iš Pajevonio valsčiaus, Šakių kaimo. Apsivedė prieš 5 metus. Dirba netoli Londono, Nilstown kaimelyje už kalvų, o jo žmona dirba Londone pas vieną turtojų už virėją.

Po nelaimės abu buvo nuvežti į St. Thomas ligoninę, nes Jonas besirdamas langą į stiklus giliai persiplovė blauzdą, nuo ko nubėgo labai daug kraujo ir užsiliko tik tiek, kad gali gyvybę pasilaikyti. Jo žmona irgi susižeidė, bet nepavojingai, tačiau už keletos dienų abu išeis iš ligoninės.

PIPIRNIČIA

PIPIROGRAMA NUO JURGIO PIPIRO

Pipirnikai ir Pipirnikės: Pereitoj pipirogramoj aš jums žadėjau parašyti apie tai, ką tarė imperiškioj konferencijoj Londone, kurioj dalyvavo ir Kanados premjeras. Taigi, kelias žodžias pažymėsiu.

Ką ta konferencija diskusavo viešuose posėdžiuose, jūs žinote, nes spauda apie tai rašė. Aš aprašysiu apie tuos posėdžius, kurių niekas nematė, išskiriant mane.

Kaip jūs žinote, konferencijoj dalyvavo atstovai nuo daugelio dominijų. Jų mintys buvo ne vienodos, todėl reikėjo jas kiek apvienodinti slaptuose posėdžiuose. Vieton tokin posėdinių buvo pakviestas ponas Mackenzie King, mūsų premjeras. Baldwinas, tuo laiku Anglijos premjeras, į King kreipėsi taip:

—Mielas pone! Ar jūs nebijote komunistų?

—Kur nebijosi, bijau!

—Gerai... Dabar pasikalbėsime, kaip prieš juos kovoti... Tu žinai, kad neužilgo mes turėsime kitą krizį. O kai užeis kitas krizis, komunistai stiprės nebe taip, kaip iki šiolai.

—Ką jūs norite tuomi pasakyti?—tarė King.

—Mes turime ieškoti išeities.

—O kur mes ją rasime?

—Rasime... Klausyk, tu nežinai, kaip tai pasiekti?

—Taigi, kaip tu turi daryti?

—Padėk man sunaikinti Tautų Lygą.

King iškarto pastatė ausis, atrodė lyg nusigandęs. Paskui pradėjo klausinėti:

—Juk Tautų Lygos sunaikinimas bus pavojingas visai mūsų imperijai? Tuomet Vokietija ir Italija puls kiekvieną silpnę šalį?

—To mums ir reikia. Kada sankcijos varžo Italiją su Vokietija, tada jos kerštauja prieš mus. O kada nebus sankcijų, tuomet galės maršuoti į Rytus. Mes neturėsime jokios už tai atsakomybės. Didelis daiktas, kas juos užgriebs Ispaniją, Čekoslovakiją? O kas mums daro, jei jos pradės atakas ant Sovietų Sąjungos? Mums svarbu, kad nelietų mūsų.

—Ką tu manai, kada Vokietija ir Italija nugalės tas šalis, ar jos negriebs už sprando Anglijai ir Kanadai, kaip Anglijos imperijos kūno daliai?—užklauso King.

—Galimas daiktas. Bet... Ar tu nebijai komunistų?

—Labai bijau!

—Taigi, jei mes varžysime Vokietiją ir Italiją, bus didelis krizis. Jei jos negalės kariuotės prieš silpnę šalį, tenai įvyks krizis, o paskui—tuo nebereikia aiškinti, tu ne mažas vaikas. O jei karo nebus, bus krizis ir pas mus. Geriau suardyti Tautų Sąjungą, pradėti ginkluotus. Tokiu keliu bus galima atitolinti komunizmo pavojų.

King ir kiti dalyviai labai sumišę. Tik po penkiolikos minučių King sučiaudėjo, matomai užuodė mano pipirų kvapą. Taip posėdis baigėsi.

Ant rytojaus, kaip jūs jau žinote, Baldwinas ir King šaukė: Lai gyvuoją taika! Panaikint sankcijas, nes jos skriaudžia Vokietiją ir Italiją, todėl jos yra karo priežastimi!

J. Pipiras

ISPANIJOJ

Ilija Erenburg

Vertė Petras

ITALIJOS TRAGEDIJA

Ant belaisvių rankovių ženklai: mėlyni laukai itališkos imperijos ir juoda liepsna fašizmo. Metai laiko tam atgal jie šaudė beginklius etioopus. Dabar juos atsiuntė prie Gvadala-charos: užkariauti imperiją. Dučė, svajojantis apie Cezariaus laurus, pasirašė "džentelmanišką sutartį," bet užmiršo apie formavimą kovos divizijų. Šonais su angliškų Gibraltarų užplevesus itališką vėliavą, Rymas paliks vėl Rymu. Aš prisimenu pavadinimą vieno francūziško romano: "Amžius, kada svajoji apie salas," Autorius manė apie merginas ir apie Robinsoną. Seimininkai rymiškos imperijos—ne merginos, jie svajoja apie salas senai jau atrastas. Jie pavadina savo kareivius išsidžiu vardu—legionieriai. Jie pilni klasinio pasipūtimo.

Aš praleidau keletą valandų su trimis rymiškos civilizacijos skleidėjais. Jie privalėjo išvalyti Ispanijoj pražūtingą materializmą. Kada tai fašistai čiepio aukštą idealizmą Italijoj bonkomis rėmicos (kastorijos). Dabar ne tie laikai. Divizinis generolas Coppi sprendė pralenkti gudrumu visus ispaniškos fašistus ir paimti Madridą nuo pietryčių. Drašieji legionieriai 1 dieną kovo pribuvo į frontą. O savaitę prabėgus, pamatė respublikiečius, pakėlė rankas aukštyn.

Kaip yra žinoma, du džentelmanai pasirašė sutartį. Vienas iš jų sprendė, kad džentelmaniškas džentelmaniškas, bet dalykas dalyku. Įvairiuose Italijos miestuose prasidėjo formavimas naujų divizijų. Kariški vadai kalbėjo, kad jie formuoja garizonus del Afrikos: gailėdamai antro džentelmano nervų. Ispaniją jie mandagiai pavadinę Abisiniją. Sausio 25 iš Gaeta uosto ištoli Neapolio dvi pėstininkų divizijos buvo išsiųstos į Abisiniją. Pilnai žinoma, kad 1 vasario tos pačios divizijos pribuvo į Kadiksą. Mano karžygių priklauso prieš dalies, kuri nešiojo herojišką del fašistų pavadinimą: "Divizija balandžio 21." Jie atvažiavo į Kadiksą su laivu "Lombardija." Iš tenai juos išsiuntė į Seville. Savaitę jie praleido tarpe "ispaniškų nacionalistų," o ypatingai tarpe vokiškų kulkosvaidininkų ir morokščių šaulių. Paskiau juos atvežė į Burgos, Dosma ir Siguensa. Siguense divizijos generolas pasakė trumpą, bet suraminančią prakalbą. Jis sakė: "Narsūs italijonai, pirmyn!" Narsiuosius italijonus nuginė pėščius 30 kilometrų. Prisiėjo juos karštai saugoti. Paskiau pasiuntė juos į žvalgybą. Jie pamatė, kad prieš juos ne beginkliai etioapai, bet žmonės su ginklais. Tada be jokiu citatų iš Cicerono jie pasidavė belaisvė. Sveikindamiesi su manim, jie pakelia kuloką ir su ypatingu malonumu pasako: "Camarada." Rymiški džentelmanai jokiū būdu negali būti prilyginti prie gėdingų mergaičių, net ir tada, kada jie galvoja apie salas: jie perdaug atviri. Ant belaisvių kariška uniforma itališkos armijos. Juos apvilko Italijoj, Avilino mieste, kur buvo suorganizuotos dvi divizijos. Ant kepurų numeriai. Vienas iš belaisvių—kirpėjas Speranca užkariavo Abisiniją, būdamas 351-am batalijone. Igalavo jį užkariauti ir ispanus ir jį priškyrė prie 751-mo batalijono.

Itališki kareiviai gauna laisvę iš tėvynės. Prieš mane vokal: itališkas pašto ženklelis, antspauda "Peskaro," antra antspauda "Seville." Antras: 500 2V 48 O. M. S. Numeriai—sutartiniai ženklai užvardinimui kariuomenės dalių. Kas liečia raides O. M. S., tai jos randasi ir ant kitų vokal: tas reikiška, kad laiškas yra ekspediciniam korpusui Ispanijoj. Aš tikiu, kad tą vaką įdėda į kitą ir ant pastarojo užrašo visai ne šifruota antrašė: "London, džentelmanui iš nesikišimo komitejo."

Kas gi tie žmonės, kuriems Rymas paveldina užkariauti pasaulį? Nelaimingi darbininkai išgandinti, užnuodyti, alkani, išdžiuve. Jie turėjo eiti mirti tikrai už tai, kad rymiškoje aikštėje Venecijoj gražiai skamba klasiškos citatos, mėdančios Cezarį. Mūrininkas, Rafael Marroni iš Peskaro, jam 22 metai. Jo tėvui 70 metų, jis invalidas, prarado koją kare. Seimyna

didelė. Motina rašo: "Brangus mano sūnau, labai ačiū už 10 lry. Tu juk dabar gini tėvynę, o pas mus blogi dalykai... Murninkas Marroni, kaipio legionierius didžiojo Rymo, gaudavo į dieną 5 pezetas. Jis nusi-pirko 10 lry ir pasiuntė tėvams. Daugiau metų jis išbuvo Abisinijoj. Sirgo drugiu, keikė gyvenimą ir sodino lotinišką civilizaciją. Jis niekuomet neskaito laikraščių. Jis nežino, kas ištikrųjų eina Ispanijoj, kodėl jį atsiuntė prie Madrido. Jau nuo jaunystės jis girdėjo, kad karras—naturališkai bausis dalykas. Šiandien kariauja čionais. Vakar kariavo Afrikoj. "Tu būvai linksmas, kad tave prisimėnt į Ispaniją." Jis nusišypsojo: "Prieš vėją nepapūsi." Su nepaprastu pasitenkinimu jis pasakoja, kaip jo batalijono vadas, išgirdęs pirmą šūvį, pasislėpė už akmens. Mūrininkui pasakojo, kad respublikiečiai išžudė visus belaisvius. Su atvira laiminga šypsena jis užsitrūkė cigareta: ant galo jis papuolė pas žmones.

Paskuale Speranca—kirpėjas iš mažo Abruci miestuko. "Kodel atsiuntė jus čionais, juk jums jau 35 metai amžiaus?"

Kirpėjas ramiai šypsoi. Jis linksmas ir gudrus. Tas itališkas šveikas. Jis papasakojo,

Kanados ir Amerikos Lietuviai

Iš Sūnų ir Dukterų D-jos Centro Komiteto Raštinės

Suvažiavimo Reikalai

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos suvažiavimas įvyks 4 ir 5 dienomis rugsėjo mėn., 1937, 6 Denison Ave., lietuvių salė, Toronto. Šis suvažiavimas bus pirmas Sūnų ir Dukterų Draugijos suvažiavimas, jis taip pat bus pirmas pašalpinės draugijos suvažiavimas visoje Kanados lietuvių istorijoje. Todel, kaip toks, turi būti svarbiu suvažiavimu ir jame turėtų dalyvauti iš visų kuopų delegatai. Iš tolimųjų kuopų pageidaujama bent po vieną delegatą nuo kuopos, o iš artimųjų kuopų delegatus turėtų rinkti sušlyg konstitucijos, taip, kad nuo kiekvienų 15 gero stovio narių būtų išrinktas vienas delegatas. Kad šis suvažiavimas įvyks rugsėjo rugpjūčio mėn., kaip Liaudies Balse Nr. 179 buvo pažymėta.

žiaivam, kuris įvyks viršų nurodytu laiku. Tikimes, kad šis mūsų užkvietimas atsieks savo tikslą.

Delegatus Išrinkus:

Kuomet išrinksite delegatus, kaip šios draugijos kuopos, taip ir kitos pašalpinės draugijos, malonėkite tuojau po išrinkimo mums pranešti delegatų skaičių, kad žinotume iš kalno kiek parūpinti nakvinių ir t.t. Prie progos, dar kartą primenam, kad suvažiavimas įvyks 4-5 dienomis rugsėjo mėnesio, 1936 m., o ne rugpjūčio mėn., kaip Liaudies Balse Nr. 179 buvo pažymėta.

K. Narusevičius
SDKLSPD Centro Komiteto Sekretorius,
147 Gore Vale Ave.,
Toronto, Ont.

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Drg. A. Maigis iš Letbridge, Alta., buvo pasiėmęs platiniui 30 Lietuvos liaudies rėmėjų ženklelių. Prisiuntė pinigų už ženklelius ir laišką, kuriame rašo: "Nors dar visų neišplatinau, nes dabar lietuviai išvažinėję ant vasaros darbų (jis pats irgi išvažinėjęs į miškus kempės—J. L.), bet nenoriu, kad ilgai užsistėtų, todėl pinigų prisiunčiu už visus ženklelius dabar. Siunčiu jums money order \$8.00; už ženklelius priklauso \$7.50 ir 50 centų auką ju aš pats priešfašistiniams kalinėjams." Reikiama, drg. A. Maigis savo iškasčiais vedė susirašinėjimą del ženklelių, išpildo ir persiuntė money order ir dar 50 centų paukaavo.

P.S. Visų ženklelių platintojų pasekmės, kiek kuri kolonija, organizacijos, ar pavieniai nariai išplatins ženklelių, bus pašalinti spaudai, kuomet pasibaigs Lietuvos liaudies rėmėjų ženklelių platinimas.

J. Lesevičius
KLLKLG Sekretorius
P. O. Station "D", Box 44,
Montreal, Que.

Draugas Bimba Vėl Serga

TORONTO. — Prieš tris metus draugas V. Bimba pasiūjo gerklių negerai, nuėjo liginin ir daktarai pripažino, kad gerklių atsirado vėžio liga. Kadangi vėžiui išgydyti medicinos mokslai yra vienintelė priemonė, tad ir teko pasiduoti operacijai. Operacija buvo gana sunki, apie šešias savaites teko maitintis tik tuo maistu, kurį į vidurius leisdavo per tam tikras trubeles ir beveik pusę metų teko išgulėti ligininėje. Buvo išplauti gerklių kavalas ir į tą vietą įdėta sidabrinė gerkle. Tai gana sudėtinga operacija, kurios daktarai pirmiau nebuvo mėginę. Bet buvo daug vilčių dedama, kad liginis pagysias ir po kiek laiko galėsias kalbėti. Tokia operacija draugui V. Bimbai kainavo nemažą sumą pinigų, bet norintis žmogus gyven-ti šiose pasaulyje dėjo visas pastangas, kad pasigydyti.

Tačiau išėjo truputį kitaip. Po operacijos draugas V. Bimba grįžo prie savo suodino darbo dirbtuvėn, pasistatė Westo-ne stubelę ir mėgino kiek nušaliau gyventi, bet kalba per tris metus negrįžo. Dabar liga atsinaujino ir draugas vėl paguldytas į Western ligininę.

Tad torontiečiai turėtų ap-lankyti tokios skaudžios nelaimės ištiktą draugą. Jis randasi ten pat, kur gydėsi prieš tris me-tus.

Rep.

PO ONTARIJOS GIRIAS IR KEMPES

Mūsų apylinkė šiais metais atsiradus daugiau darbų ir pradėjus anksčiau dirbti, mes Fort Williams lietuviai, būdami geruose asmeniniuose ir ideologi-niuose santykiuose, susibūrem apie 20 vyrų važinoti į vieną vieną vietą. Kurių ištekliai buvo išsiseję, jiems pagalbavom ir, atsisveikinę kas su stiklu alaus, kas su meriginomis, persiskyrė-me su civilizacija trims mėne-siams.

Kelionei bilietas tik \$2.45. Na, o šiemet anksčiau pradėjus darbą, manėme, kad ištikrųjų ši tą užpelnysime. Prie to ir gamta mus labai viliojo. Išvažiavus matėsi šiaurvakarinės Ontarijos puikūs vaizdai: ežerai, visur lapuoti medžiai (mat arčiau geležinkelio eglės iškirs-tos), daugelis aukštų kalnų ir skalų, tad sudėjus viską į vieną vaizdą negalima atsigerėti.

Mūs traukinys tik retkarčiais sustodavo žaliuynuose pasken-dusiose mažose stotelėse. Kon-duktoriai seka jose pasirodan-čius žmones: gražiai apsirėngusius jie stengiasi aptarnauti, net ir šešiolikinei mergaitei, kuri pripratus per virvę šokinėti, ima dauktus ir pagelbsti įlipti į va-goną. Mat čia eina dviejų skir-tingų kompanijų geležinkelio li-nijos, tai jiems įsakytą būt mandagesniais, kad keleiviai ne-važiuotų kita linija.

LAISVAS KAMPĖLIS

"Is Didelio Rašto Išėjo Is Krašto"

Kadangi visuos darbininkiš-kuos laikraščiuos eina plačios diskusijos Komunistų Partijos siūloma linija, aš manau, kad ir man leisite išsistoti keletą žo-džių tuo klausimu, nes J. Yla siūlė diskutuoti per Liaudies Balsą partijos pasiūlytą liniją.

Aš jau nuo senai priklausau visose lietuvių organizacijose ir gerai jas pažįstu. Tiesa, tarptautiniame judėjime nedalyva-vau, todėl apie tai negaliu daug kalbėti. Turint mintį lietuvius, man atrodo, kad komunistai daro didelę klaidą ieškodami suvienyto fronto su kitomis srovėmis. Štai kuo aš pamatuo-ju.

Mes visi gerai atsimename, kad visos revoliuciniai judėjimai priešingos organizacijos dėjo visas pastangas, kad pa-kenkti komunistams ir bendrai revoliuciniam judėjimui. Ne-praleido nei vienos progos kan-džiojimui komunistams. Tiesa, dabar kiek susilaiko, bet dažnai dar patarkuoja komunistus. Su tokiomis organizacijomis bend-rai veikti negalima. Nei vieno tikro revoliucionieriaus sąžinė neleidžia užmiršti praeitį.

Bendrai imant, man atrodo, kad suvienytas frontas visai ne-naudingas. Juk suvienytu fron-tu komunistai užsičiaupia bur-nas kritikai kitų srovių, kurių ideologija klaidinga. Visi gerai žinome, kad socialistinės, reli-ginės organizacijos priešingos revoliucijai ir proletariato dik-tatūrai. Mes matome kas dedasi Ispanijoje. Valdžia slopina anar-chistus, kurie nori įsteigti pro-letarinę diktatūrą. Baisiai ne-gražu, kada komunistai daly-vauja nuslopintime revoliucinės srovės. Taip bus ir Kanadoj. Komunistų Partija, sudariusi suvienytą frontą su kunigais,

Į vieną vagoną susėdom lum-berdžekiai, per kurį retkarčiais pereinavo gražiau apsitaisę žmonės ir paniurusius žvilgs-nius permesdavo per mus, rodos linkėdami mums kuogrečiau pražūti iš šio pasaulio. Ištikrų, mes sudarėm keistą įspūdį: vasaros laike apsiavę su ilgais batais, ant pečių didelės tarbos, iš kurių kišojo kirvių, piuklų ir kitokių įrankių kotai. Tur būt del to mums ir konduktorius nurodė sėstis į vieną vagoną, nors kiti tos pačios klasės va-gonai buvo ir apytušti.

Štai ir Ozone, kelionė trauki-niu pasibaigė. Iš vagono pasipylė kelios dešimtys vyrų, ant pe-čių nešini savo daiktus ir įran-kius.

Truputį užkandom kompani-jos virtuvėje ir pradėjom tryk-los mylių kelionę į kempes. Ke-lias vietomis buvo šlapiai, tai prisiėjo birsti per arklių išmintą purvą, nes į šalis išsisukti bu-vo negalima, mat Kanados miš-ka panašūs į tikrus lauzus. Kad nebūtų nuobodu ir nejaus-tume nuovargio, vienas niūnia-vo dainelę, kiti kalbėjo necenzū-ruotas kalbas, o kiti juokų for-moj ant vienas kito užsivarinė-jo.

—Kokiems velniams tu jai pirkai drėse?

—O kad buvo už ką!—atsakė paklaustasis.

—Tu tai tikrai panašus į Ras-putiną,—kaltino jį kitas.

—Bet tu negali lygintis prie Rasputino! Jis valdė Rusiją ir visas pasaulis jį mato judėjuo-se, o tavęs iki aplinkui neapsi-kaipoji šakas niekas nemato,—atkiro užpultasis.

Tokios kalbos tęsėsi iki po keturių valandų kelionės pasie-kėme kempę. Kempė nauja ir erdvesnė, negu kitais metais bū-davo. Prie to ir dratinės lovos. Tai vis darbininkų ilgų kovų vaisiai. Greitai pasiėmėm mat-rasus, antklodes ir papuošėm savo lovas. Bosas elgėsi labai išdidžiai, bet darbininkuose gir-dėjosi kalbos: "Mes aplaužysim jam ragus." Po vakarienei kilo dar didesnis nepasitenkinimas.

Medžiai dar nebuvo pakanka-mai atšęję, kad luptųsi, tai pra-dėjom kirsti kelius, už kuriuos moka mėnesinį atlyginimą. Pra-slinkus keletai dienų 30 vyrų pastatė ant akordinio darbo. Negalint medžių lupti visi su-streikavo ir parėję į kempes pa-reikalavom pakelti už kordo ap-dirbimą kainas, kas yra pripa-dėm kontrakte. Vakare pada-rėm susirinkimą, išrinkom kem-pės komitetą ir įteikėm bosui reikalavimus. Bosas reikalavi-mus pildyti atsisakė, pareikšda-mas, jog tokia sutartis suban-tume nuovargio, vienas niūnia-vo dainelę, kiti kalbėjo necenzū-ruotas kalbas, o kiti juokų for-moj ant vienas kito užsivarinė-jo.

—Kokiems velniams tu jai pirkai drėse?

—O kad buvo už ką!—atsakė paklaustasis.

Ant rytojaus apie šimtas vy-rų ir vėl miname tą patį purvą, o kempėje pasiliko tik apie 20 vyrų.

Per mišką aidai įvairių kalbų balsai.

—Na, ir velniams mums rei-kėjo eiti už kitus iš kempės, ju-g mes dirbome už mėnesinį atly-ginimą,—išmetinėjo vienas.

—Jeigu tu jai kiti neapneina, tai kodėl tu jai drėse pirkai?

—Nešok taip aukštai, drau-gė, juk žinai, kad šiandien į Ozone traukinys neateis, prisi-eiti eiti 25 mylias į Nipigoną.

—Tai niekis, kai už savo kla-sės interesus prisiema eiti 25 mylias, juo žmonės del to ap-leidžia žmonas ir kūdikius, o kas mums nepalikti utelių apgyven-tas kempes,—guodėsi antrasis.

Kiti greičiau už mus žings-niavo, ant galo likome tik trys lietuviai. Nubridome iki stočiai ir neradome nei vieno savo draugu. Traukinys tą dieną ne-atėjo, tai prisiėjo eiti 12 mylių į kitą stotį. Bet jau čia buvo geresnis kelias, mat ejom trans-kanadišku vieškelio. Tarp skalų ir miškų vėjas neužpuolė, smar-čiai kepino saulės spinduliai, tai prisiėjo eiti visai pamažu. Taip visą dieną beidami, retkarčiais pasilsėdami diskutavome įvai-rius klausimus. Vienas draugas pastebėjo, kad pasidarėm vieš-kelį, tai turim kuo vaikščioti.

Antrasis išmetinėjo kokiems galams jam reikėjo pėsčiam vaikščioti tokio plataus vieške-lio, bet pirmasis ramino, kad nenupultų dvasioje, nes gali prisieiti kada ir kariuku tuo vieškelio pavažiuoti.

Toliau pradėjom kalbas apie beviltinę ateities gyvenimą: prisi pažinome, kaip naiviai žiūrė-jom į Ameriką būdami Lietu-voj, pasmerkėm Lietuvos val-džią, del kurios mums prisiema bastytis svetimoji šaly. Taip beinant vienas iš mūsų pavar-gio, juo maistas teko kitam nešti, už ką turėjo nupirkti vakarie-nę. Bebraukdami nuo kaktų prakaitą dar prieš saulėleidį pasiekėme Nipigoną. Miestelyje žmonij ne kiek nedaugiau, kaip didelę kempę, tik čia gyven-i-mas daug įvairesnis. Čia mato-si žmonės įvairaus amžiaus, tarp kurių yra ir moterų.

Daugelis iš mūsų būrio auto-busu jau buvo išvykę į Port Arthura. Bet mes keturi lietu-viai nutarėm už kampo ežero laivu vykti į kitą kempę. Kelio-nė truko tik pusę valandos. Ne-buvo įspūdinga, tik buvo sma-gu, kad per tą laiką neturėjome kovos su uodais ir musėmis, nes su šiais parazitais miškuose reikia kovoti per visą vasarą. Ežero pakraščiuos matėsi nedi-delės indijonų stubelės, didelė medinė balta bažnyčia, vasaro-tojų kaimas ir tūkstančiai iš miškų išplukdytų medžių. Nuo laivo iki kempės 40 vyrų ežome tiktai tris mylias. Kempė gana didelė, joje yra net 400 lovų, tik aplinkui ją daug purvo. Se-kančią dieną mes keli gavome už mėnesinį atlyginimą kirsti kelius. Pasitakė neblogas pri-žiūrėtojas, gana senas žmogus, tai manėm, kad čia bus galima kiek ilgiau padirbėti. Iš seniau čia dirbantys lietuviai papasako-jo, jog pernai šį senį vienas lie-tuvius su kumščiu išmokinęs mandagiau su darbininkais elg-tis ir nuo to laiko jis žymiai pagerėjęs. Kempėje darbininkų komiteto nebuvo. Miškas aplin-kui atrodė neblogas. Žmonij ir-gi buvo neperpilnai, bet jie po keliasdešimt kasdien keitėsi, mat kempė sena, aplinkui jau apdirbta, tai per toli prisiėjo ei-ti į darbą. Mat, kompanijai per-kelimas kempės kainuoja, o ka-da darbininkai dirba akordiniai, tai jų nuėjimas tris mylias į darbą nieko kompanijai neka-i-nuoja.

Apie darbininkų susistaty-mą kempėse nemanau rašyti, nes visose tas pats: visur vaikš-čioja su blankomis, renka del spaudos ir Ispanijos liaudies reikalų aukas, taip ir šioje kem-pėje. Tačiau už savaitės laiko del tūlių priežasčių prisiėjo va-žiuoti į labiausiai priprastą Ka-nadoje vietą—į Fort William, o už savaitės laiko išvykti už 60 mylių į kitą unijutų valdomą kempę. Keliauti prisiėjo 15 my-lių troku ir likusi kelionė laivu per Superior ežero kampa. Kem-pė ant aukšto kalno, didelė eže-ro pakrantė sudaro gana įspū-dingą vaizdą. Uodų taipgi nėra, tai ne darbo valandomis buvo labai rami žiūrėti į stelstianči-s bangomis nusėtus neperma-tomis vandens plotus. Kempėje buvo pavyzdinga tvarka, joje dirbo švedų komunistinio laik-raščio redaktoriai ir Port Ar-thuro distrikto Komunistų Partijos organizatoriai ir vaka-rais dėstydamo įvairius politi-nius klausimus. Jie del to tiksls buvo laikinai pasitraukę nuo savo pirmųjų darbų ir dirbo čia. Tačiau prie padarytų su kompanijomis sutarčių negali-ma per toli nueiti, bet čia mō-kėjo daugiau, negu kitur. Bet man po neseniai padarytai vidu-rosine operacijai esant silpnam, turėjau pasitraukti iš šios pa-vyzdingos kempės ir keliauti į "namus."

Kelionė prisiėjo atlikti mažu motoriniu laiveliu. Pervaziavus

didesnį ežero dalį ištiko aud-ros ir atsiskakė veikti motoras. Prisiėjo irtis irklais arba, tei-sniau pasakius, per pusę die-nos mus bangos išnešė į pakraš-tį. Žinoma, kad perkentėjom nemažai ir baimės.

Hurkett stotelėje mažai kada sustoja traukiniai, tai gana sunku dasigauti į Fort William. Kontraktoriai turėjo vieną au-tomobilį, bet mes buvome šeši. Bet štai pasirodė įtą pusę va-žiuojantis kunigas, patarė man kreiptis pas jį. Paėmė. Važiuo-jam. Tuojau į mane atsinešė pa-zeminanciją. Po kelių žodžių bereikšminės kalbos paklausė kokios esu tikybos, kas apart pirmesnio žeminimo mane dar daugiau užgavo. Atsakiau: "Ti-kiu Karolio Markso 'biblijai'." Nurodžiau, kad žmonės esanti tokioj padėtyj, dauguma prie-mė šią "tikybą" ir kovoja už laisvesnį gyvenimą.

—A! Tai tu komunistas,—at-sakė kunigas.

—Šimtu nuosimčių esu to ju-dėjimo rėmėjas.

Tai tur būt jam pirmą kartą iš darbininko teko tą išgirsti, o man pirmą kartą kunigui tą pripažinti, bet jis manim susi-domėjo. Tai buvo jaunas iš Ni-pigono airių kunigas, šimtu nuosimčių generolo Franko šali-ninkas, bet mandagioj formoj jį supliekiau, jei ką netinkamai atsakiau, tai tik del stokos ži-nojimo anglų kalbos.

Po kelių valandų kelionės taip apsispratom, kad sustojom pa-meškeriotti jam žuvų. Betrauk-damas žuvį jis labai džiaugėsi. Aš jam prirodžiau, kad jo as-muo niekur nesutaikomas, juk ta žuvis ir turi gyvybę ir skaus-mo jausmą, tai ko jam iš to džiaugtis. Jis atsakė, kad gyvy-bė nuo atsiradimo iki išnykimo kenčia, tai jis jai palengvinas sutrupindamas amžių, juokda-masis man pareiškė.

Ištraukus mums kelis svarus žuvis baigėm 60 mylių kelionę. Kada privežė mane prie pat ma-no gyvenamos vietos, pasiūliau vieną dolerį ant gasolino, paė-mė. Bekišdamas dolerinę į iš-pustą piniginę dar paragino mane nueiti į bažnyčią ir atsi-skyrėm kas savo keliais.

F. Tumėnas

GERŠMANAS SAKO, KAD NAUJAS PLANAS PAVOJINGAS

TORONTO, Liepos 9.—Drau-gas Geršmanas, Der Kamf re-daktoriaus, pareiškė, kad Angli-jos imperializmo planas pada-linti Palestiną pastato žydus ant dar didesnio vulkano, negu jie stovi dabar.

Naujas planas, Geršmanas sako, kad tik viena išeitis del žydų ir arabų, tai vienybė ir kova prieš Anglijos imperializ-mą.

Vėlus Vakaras ir Rytas

Nakties tamsybė dengia žemelę,
Zvaigždės tik mirga toli dausose,
Perlų raselė vilioja žolele,
Švelnus vėjelis glosto lankose...

Tyki ramybė gamtą globoja,
Stropiai žaliuosius diegus gaivina;
Naktį kai motė vaiką užkloja,
Dainą dainuoja, kartais baugina.

Ramus medelis žaliais lapeliais,
Raseles gauda tartum bučiuoja;
Sriaunus upelis laidžia lašeliais,
Tryška ir beldžia žyd išdykauja...

Kartais ramybėj audros sukykla,
Blasko medelį, krinta lapeliai.
Rytui bešvintant ūmai aptyla—
Krauna žiedelį nauji diegeliai...

Miškų D-kas

Cia matyti scenos iš lenkų darb ininkų laikračio Glos Pracy, pikniko, kuriame dalyvavo 1,500 žmonių. Liaudies Balso piknike Montreale taipgi bus beveik tiek, jei pasitaikys geras oras. Toronte taipgi bus didelis. Žiūrėkite pranešimų apie vietą ir laiką.

PRANEŠIMAI

TILSONBURG, ONT.

Tilsonburgo apylinkės lietuviai, tabako augintojai, rengia pikniką liepos 18 dieną, ant Grant Michell farmos.

Kviečiame visus tabakos augintojus ir miestų gyventojus atsilankyti, nes piknikas bus labai gražioje vietoje, prie upelio, todėl bus ir pasimaudyti pašokus. Šokiams grieš lietuviškas orkestras. Būsite visi patenkinti. Pelnas skiriamas Ispanijos liaudžiai.

Kelrodis:

Atvažiuojant iki Tilsonburg, reikia imti kelią Nr 19 ir važiuoti iki Eden kaimo. Už Eden kaimo pirmas kelias po dešine. Toliau bus padėti kelrodžio užrašai. Nerasdami klauskite Grant Michell farmos.

Rengėjai

TORONTO, ONT.

8. m. liepos mėnesio 17 d., 6 Denison Ave., Toronto, atsibūs Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos mėnesinis narių susirinkimas, kuriame bus renkamas C. P. K. ir j. būsimasis rugšėjo mėnesio 4 ir 5 dienomis suvažiuojama delegatai. Be virš minėtų dienotvarkės punktų bus dar įvairių svarbių klausimų, kurių svarstymui privalo atsilankyti visi nariai ir aplikantai.

Taipgi tie aplikantai, kurie įstojo į draugiją sausio mėn., privalo pristatyti įstojo aplikaciją (formuluarį).

A. Byras

Kuopos Sekretorius

MONTREAL, QUE.

ALDLD 137 kp. narių pusmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, liepos (Juli) 16 d., 8.30 val. vakare, Posančalių salėje, 01234 Charlevoix St.

Visi nariai ir simpatikai šios draugijos kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes turėsime daug svarbių neatidėliotinų reikalų aptarti.

Valdyba...

LACHINĖ, QUE.

Lachinėje gyvena keli dešimt lietuvų, bet bemaž jokio veikimo nepastebima. Dauguma skaito laikraštius ir pritaria liaudies visuomeniniam veikimui. Kaip kurie lietuviai išsireiškė pageidavimą, kad būtų naudinga turėti Lachinėje gyvenančių lietuvių pasitarimą įvairiais visuomeniniais klausimais. Pageidavimas priimtas domėn.

ALDLD Pirmo Rajono Komitetas, pasitaręs su draugais lachinėiais lietuviais, šaukia visų Lachinėje gyvenančių lietuvių bendrą pasitarimą, šeštadienį, liepos (Juli) 17 d., 8.30 val. vakare, Ukrainų salėje, 225-9th Ave., Dominion Park, Lachinėje.

Tad nuoširdžiai kviečiame visus Lachinėje gyvenančius lietuvius dalyvauti minimame pasitarime. Lai nelieka nė vieno lietuvio, kuris nedalyvautų šiam.

me Lachinėje lietuvių pasitarime. Draugiškai, K. K. ALDLD Pirmo Rajono Sekretorius

Gražus Montrealiečių Piknikas Su Svečiais iš SAV

MONTREAL. — Liepos 4 d. ALDLD abidvi kuopos buvo suorganizuojus pikniką del Nac. Organizacinio fondo paramos, Villase, Lachine Rapids.

Nors piknikas nebuvo plačiai garsintas, bet galime pasididžiuoti, kad buvo pusėtinai skaitlingas. Nuo pat rytų ligi vakaro vakaro piknikavo keli šimtai lietuvių montrealiečių su svečiais iš Amerikos Jungt. Valstijų. Tenka padėka drg. amerikiečiams, kad kurie tik buvo atvykę Montrealan svečiuotis, visi dalyvavo šiame piknike. Tarp svečių amerikiečių buvo ir aldiečių, kurie plačiai papasakojo apie amerikiečių veikimą. Pavyzdžiui dd. Ch. ir A. Didulioniai padarė naudingą pastabą, kad mes savo piknikus anksčiau garsintume, kad davus progą draugams amerikiečiams prisidėti mus dažniau atilankyti.

Drg. Z. Janauskas pranešė svarbesnius pasaulinius sąvairius įvykius ir ragino galimai remti Ispanijos liaudį, kovojančią prieš Italijos ir Vokietijos fasistų puolimus. Daug žmonių susijdomavusiai klausė pranešimų.

Baigiantis piknikui buvo išleista laimėjimai. Laimėjo: pirmą praisą drg. K. Simanavičius; antrą—drg. J. Kvietinskis; trečią—G. Mc Sweeney; ketvirtą—A. Tamašauskas ir penktą amerikietę Annie Ramanekis.

Ekonominiai piknikas buvo pasekmingas. Atliko keli dešimt dolerių pelno. Rengėjai visiems dalyvavusiems ir rėmiesiems, bet pirkusiems laimėjimams bilietėlius reikią padėką.

L. B. Korespondentas

Prigėrė Aktyvus Miškų Darbininkas

CAMERON FALLS, ONT.—Liepos 4 dieną, sekmadienį, dauguma darbininkų del karšto oro nėjo į darbą ir po pietų nuvyko į nuo čia apie pusantros mylios esantį ežerą pasimaudyti.

Ežero krantą sudaro akmeninės skalos, bet nuo krašto apie 25 pėdas galima bristi, o toliau dugnas staiga krinta ant 30 pėdų gilyn. Tokioje vietoje maudėsi apie 15 darbininkų, tarp jų ir finų tautos darbininkas A. Pudas. Jis gerai plaukiojo, tai pasiekęs giliai vietą nėrė gilyn. Kiti tai matydami manė, kad baikas krečia ir į tai nekreipė dėmesio, bet pasinėrusio nesulaikė iškylant į viršų. Suprato, kad įvyko nelaimė—niekas neįsijūrė nerti ir tą gilumą ir pradėjo šauktis pagalbos, bet aplinkui, išskyrus kempę ir porą indijonų stubukų, kurios randasi apie mylią atstu, niekas negyvena, tai nę pagalbos nebuvo galima prisišaukti. Vėliau dalis darbininkų nubėgo ieškoti laivelio, o kiti su kablais pradėjo ieškoti lavono. Taip ant virvų belesdami kablus lavoną surado tik už trijų valandų, bet atgaivinti vilties nebuvo.

Tuoju pribuvo ir iš Nipigon policininkas, kuris apklausinėjo smulkmenas ir lavoną traukiniu išsiuntė į Port Arthurą.

A. Pudas paliko tėvus, gyvenančius netoli Port Aarthuro ant farmos, ir seserį, dirbančią kitoj kempėj už padavėją. Buvo tik 18 metų, bet buvo susipratęs darbininkas, buvo išrinktas kempės komitetas ir aktyviai atlikdavo tas pareigas. Taipgi rėmė Ispanijos kovotojus, daug pasidarbuodamas Ispanijos savaitėje.

Kempų darbininkai apgailestaudami energingo jauno draugo, jo tėvui atvykus į kempę atsiimti mirusio uždarbio, suaukavo \$57.35 del palaidojimo.

Ilsėkis drauge šios šalies žemėlį. P. Kunčys

UŽKVIETIMAS Į TARPTAUTINĮ TORONTO DARBININKŲ ORGANIZACIJĄ

PIKNIKA

Piknikas atsibūs liepos (Juli) 18 d., sekmadienį, visiems gerai žinamoje vietoje—Pino darbininkų kempėje, netoli Woodbridge miestelio. Šis piknikas bus vienas iš įdomiausių, kokių tik praeityje yra buvę, nes jame bus labai daug įvairių programų kavalkų, kaip tai: ristikynės, kumštynės, bėgimai, grupių mankštą, voleybolio lošimas, prakalba, gimnastika, pikniko šeiminingas rinkimas ir dar daug kitokių sporto numerių, kuriuose ir lietuviai jaunuliai dalyvaus. Šokiams grieš kelios orkestrai, o taipgi yra gera vieta pasimaudyti.

Pikniko vietoje bus kelios virtuvės, kurios gamins valgius sulyg pageidavimo, šiltus ar šaltus. Bufete bus visokių minkštų gėrimų, saldinių ir šaltos košės.

Ant tarptautinio pikniko kasmet atsilanko virš 10,000 visokių tautų darbininkų linkmai ir draugiškai laiką praleist ir tarptautinį judėjimą paremti, todėl ir šiais metais tikimasi dar skaitlingesnių publikos, tad ir mes lietuviai skaitlingai atsilankykime piknikan.

Lietuvių trokas veš nuo Gore Vale Ave. Pirmas trokas išvyks 12 val. dieną ir antras 2 val. po pietų, todėl nesivėluokite. Kiti trokai veš nuo darbininkų salii.

Komisija

Metinis Liaudies Balso PIKNIKAS Montreale

SEKMADIENI, LIEPOS (JULY) 25 DIENĄ

Simtai Montreale lietuvių dalyvaus šiame piknike. Iš kitų kolonijų svečių taipgi dalyvaus.

Piknikinė programa bus įvairi, susidedanti iš įvairaus amžiaus vyrų ir moterų lenktynių už čempionatą. Laimėjimams bus duodamos dovanos ir ženklai. Įvairios komiškos lenktynės su laimėjimais. Zaidimai. Šokimai.

Populiarumo Kontestas Tarp Rytiečių ir Posančalių Virvės Traukimas

Aldietės darbininkės ir Liaudies Balso simpatikės ruošia skanius valgius, o beto ir programoje žada iškirsti prizų.

Visi Montreale ir Apylinkės lietuviai—es kviečiami dalyvauti. Parodykime šį pikniką tūkstantiniu pažmoniu.

ALDLD Pikniko Ruošimo Komitetas

Montrealiečiai į Nac. Org. Fondą Sukėlė Virš \$300

MONTREAL. — Liepos 8 d. dalyvaujant ALDLD 137 kuopos valdybos posėdyje ir ant rytojaus dalyvaujant 47 kuopos susirinkime iš raportų sužinojau, kad abidvi Montreale ALDLD kuopos yra sukusios virš \$300 dolerių organizacinio fondan. Kiek numatyta, tai 137 kuopa, turbūt, bus pralenkus 47 kuopą šiame vajuje. Iš pradžių geriau stovėjo 47 kuopa, bet vėliau truputį pasireiškė atsilikimas. Tačiau apie tai, tikiu, parašys kuopų korespondentai.

Na, o ką veikia toje sirtyje kitų kolonijų draugai. Kaip su prižadais? Nejaugi visų kitų kolonijų draugai nesukels kartu tiek, kiek montrealiečiai vieni. Prabilkite!

Senas Aldietis

Kas Turėtų Būt Diskusuojama SDKLSPD Kuopose

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos pirmas suvažiuojamas įvykis Toronto rugšėjo 4-5 dienomis, kas reiškia, kad laiko liko tik pusantro mėnesio. Tačiau iki šio laiko apie suvažiuojamą prisiruošimą niekas neužsimena, tik Liaudies Balsas paskutiniame numeryje iškėlė klausimą, jog jau laikas vesti diskusijas. Mano manymu jog yra reikalingas pirmas suvažiuojamo kuopose apdiskusuoti šie klausimai:

1) Kanadoj yra virš šeši tūkstančiai lietuvių, kurie nepriklauso jokiai pašalpinei draugijai, tai kokių būdu juos įtraukti į draugiją?

2) Kokius metodus naudoti naujų narių gavimui, kur ir kaip suorganizuoti kuopas?

3) Kaip galima pasekmingiau praveisti ateinančius vėjus, negu kad pirmiau pravedavo me?

Generalinės Provizijos

Ontarijoj darbininkas turi būt nujėgintas mažiausia septynioms dienoms, kad galėtų ieškoti kompensacijos, Manitoboj trims dienoms, kas reiškia, jog už pirmas tris dienas negali gauti kompensacijos, tačiau jis turi teisę gauti gydymą net ir pirmose trijose dienos.

Kur nelaimė įvyksta del kito kurio kaltės, darbininkas turi teisę ieškoti iš tokio asmens atlyginimo ir jei iš jo išieško mažiau, negu būtų gavęs iš kompensacijos valdybos, tada iš kompensacijos primoka tą skirtumą. Bet tokiuose atsitikimuose kompensacijos valdyba gali užsisipirti, kad gautieji iš kitų asmenų pinigai būtų grąžinami. Kompensacijos valdyba tuos pinigus naudoja prie reikiamos išmokėti darbininkui kompensacijos bendros sumos.

Tačiau darbininkas negali susitaikinti su kitu asmeniu už mažesnę sumą, negu gauna iš kompensacijos skalės (turi gau-

4) Kokių būdu išauginti pašalpos fondą del kartu tiek, kiek dabar randasi?

5) Kaip sukontroliuoti tokius ligitus, kurie dviems trims dienoms susirgę šalčiu laukia neatsimaldavę visą savaitę, kad gautų pašalpą?

6) Dabartinio laiku įstojimas pasilikta kuopoms, o ar nebūtų geriau, kad dalis eity į pašalpos bei pomirtinės fondus?

7) Centras turi apšviestas fondą ir minint draugijos 25 metų sukaktuves Liaudies Balso išleido du puslapius draugijos veikimo apibudinimui. Ar nebūtų gera, kad kiekvienais metais tai padarytų ir metų galė nušviestų draugijos atliktus darbus ir pastebėtų trūkumus?

Kuopos ir pavieniai nariai turėtų duoti sumanymus, kas yra taisyntina konstitucija, kas galimai būtų išsukauti per Liaudies Balso pirm suvažiuojamą.

A. Morkis

Vokietijos Naziai Įtaisė Frankui Uostą

LONDON, Liepos 10.—Iš trečio reicho didžiausio uosto Hamburgo pranešama, kad ten darbininkai yra įsisteigę slapta "ginklų kontrolavimo komisija."

Ta komisija apskaitluoja kiek Hitleris išsinešė amunicijos Ispanijos sukilėliams. Sulygtos komisijos pranešimų, Hamburgo uoste yra specialie generolo Franko prieira. Prie jos privažiuoja Vokietijos laivai ir kraunasi amuniciją del Franko. O kad suklaidinti Vokietijos darbininkus, tai naudoja į nesikišimo komitetą neįeinančių valstybių vėliavas. Pavyzdžiui, Vokietijos laivas Amalienburg 15 gegužės kraudamas orlaivius ir nuodingas dujas naudojo Panamos vėliavą ir buvo persikrikštijęs į Acme. Laivas Šešta po Panamos vėliava prikravė pyrito, taip padarė ir kiti laivai. Tokiu būdu nuo sausio mėnesio iki vidurio vasario išvežė virš 2 milijonų šovinių.

Pabaigoj kovo mėnesio bėkraunant į vieną Olandijos laivą krovinį, darbininkai suprato, kad jie krauna amuniciją, kuri bus gabenama Ispanijos sukilėliams, tai sustreikavo. Už tad dabar naziai padarė specialę prieirą, kurią atydziai saugoja slaptoji policija.

Sovietų Darbininkai Sekmingai Sukėlė Karo Pask.

MASKVA. — Sovietų Sąjungos valdžiai atsisaukus į darbininkus del karo paskolos, per penkis pirmas dienas buvo sukelta 3 milijonai, 664 milijonai ir 20 tūkstančių rublių, kas reiškia 200 milijonų rublių daugiau, negu pereinamais metais tuo pačiu laiku. Vien geležinkelio darbininkai tam tikslui sukėlė 384 milijonus ir 200 tūkstančių rublių. Tas rodo, kad Sovietų Sąjungos darbininkai yra ne tik pasiruošę ginti savo šalį, bet jie gyvena ir ištekluose, nes kito-se šalyse tik milijonieriai gali skolinti valdžiai.

KĄ NUVEŽE DRAUGAS SMITHAS ISPANIJOS KOVOTOJAMS

Aną savaitę išvažiavo Ispanijon geras žinomas visiems kanadiečiams draugas Smithas Mackenzie-Papineau batalijono kovotojams nuvežė dovanų apie keturis tonus. Dovanos susideda iš 120,000 cigarečių, 500 svarų mūilo, daugelio pakelių tabako, skustuvių, kojinių ir daugybės kitokių smulkmenų. Visą išdalinus jiems asmeniškai. Kitas dar didesnis siuntinys ruošiamasi pasiųsti šio mėnesio pabaigoj.

MONTREALO SUKNIAS I UVIAI GAUNA ALGŲ PAKELIMĄ

MONTREAL, Liepos 10.—Apie 5,000 sukniasiuvių gavo algų pakelimą. Algos pakeltos per pasitarimus tarp unijos vadų ir suknelių suivyklų savininkų. Laikė streiko buvo susitarta algas sutvarkyti vėliau, kas dabar ir atlikta.

JAU GAUTA DOVANŲ LIAUDIES BALSO PIKNIKUI

Vos spėjome pranešti, kad Liaudies Balso piknikas įvyks 15 rugpiučio (August), o jau kelios draugės paaukavo dovanas Liaudies Balso piknikui. Vėliau pranešime plačiau.

Administracija

LA 4325 Gyv. HA 7855

S. DERGEL

Vyrėjų Drabužių Siuvėjas Norinti turėti geres drabužius, kreipkitės pas mane 4355 St. Lawrence, Str. Montreal

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE 143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkarčias, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris

Susivienijo Naujosios Zelandijos Unijos

WELLINGTON, N. Z., Liepos 10.—Suvažiavę konferencijon 212 unijos atstovai, kurie reprezentuoja 170,000 darbininkų, kas reiškia visos šalies didesnę dalį darbininkų, sujungė tas unijas į nacionalinę federaciją.

Pirmiau Naujosios Zelandijos darbininkai neturėjo revoliucinių unijų centro, buvo labai suskaldyti ir negalėjo suvaidinti svarbesnės rolės unijiniam darbe. Tačiau mainų darbininkai paėmė atsakomybę ir privedė prie sudarymo šios federacijos. Šioji naujai padaryta federacija pasiėmė sekančius tikslus:

Isteigti visuotiną darbininkų organizaciją, kuri apsaugotų jų į industriją idėtą darbą ir socializavimą visos produkcijos.

KELIONEI Į LIETUVĄ

Nuolatini susisiekimas

NEW YORK—KLAIPEDA

(Per Gothenburgą, Svediją) Laivų išplaukimai iš New Yorko

GRIPSHOLM liepos 24
KUNGSBOLM rugpiučio 19
DROTTNINGHOLM rugp. 26
GRIPSHOLM rugšėjo 4

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal.

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainoraščio. Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

SWEDISH AMERICAN LINE 1410 Stanley Str., Montreal, Que.

Tel. PL 9650 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS

Lietuviai Advokatas

Atlieku visus teisinių patarnavimų, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, mirties liks.

20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu kljentes ir vakarais gyvenamąjį vietą: 451 Edward Charles.

Kompensacija

RAŠO: ADVOKATAS M. W. KELLERMAN

(Pabaiga)

Jei darbininko paliktas pensijai gauti globojamas gyvena už provincijos ribų, kompensacijos valdyba gali nuspresti jam mokėti periodinius išmokėjimus. Nes su liudymais kreipimais pakeisti ar pinigais išmokėti Manitoboj egzistuoja tokia pat provizija, kaip ir Ontarijoj. Į taipgi, kaip ir Ontarijoj, bile pinigai, gaunami darbininko iš kompensacijos valdybos, negali būt užgriebiami bent kokio kreditoriaus, žemvaldžio ar kito kokio asmens. Tačiau jei kompensacijos valdyba sutinka, dalis ar visa suma gali būt užgriebta del gaunančio pensiją maitintojo ir apgyvendinimo. Bet jei pensijietis laikomas kalėjime ar psichiatrinėje ligoninėje, arba palikęs savo žmoną su vaikais be jokios paramos gyvena kitoj provincijoj arba visiškai apleidžia Kanadą, kompensacijos valdyba turi teisę suspenduoti pensijos dalį ar visą ir mokėti ne jam, bet žmonai ir vaikams.

Jei darbininkas nepilnametis, neturi 21 metų amžiaus arba protiniai silpnas, kompensacijos valdyba nusprensdžia kam išmokėti jo kompensaciją.

Medikalinis Patarnavimas

Manitoboj kompensacijos aktas pripažįsta darbininkui teises gauti visokių medicinios gydymus, kurie yra būtini laike sužeidimui ar nenuojėgumo periode. Bet iki 1930 metų nebuvo provizijos dantų gydymui. O 1930 metais prie kompensacijos akto Manitoboj buvo pridėta nauja sekcija, kuri suteikia darbininkui labai liesą dantališką patarnavimą. Ji pripažįsta darbininkui dantališką patarnavimą tik atsitikimuose, kur prie darbo būna dantys išmušami ar sulaužomi. Į šią sekciją neįeina kitoki dantališki patarnavimai, išskyrus dantų sulaužymą. Taipgi prie šio patarnavimo darbininkas negali kabintis kaip prie teisės. Įstatymas suteikia kompensacijos valdybai galia, jei ji nori, gali mokėti už dantų sutaisymą ir ne.

Manitoboj yra ir kita nudailinta provizija, kurios nerandama Ontarijoj, tai yra ši: jei darbininkas būna nujėgintas taip, jog negali toliau dirbti pirmesnio darbo, kompensacijos valdybos nutarimu jis gali būt mokinamas naujo užsiėmimo, amato, arba pastatomas ant to-

čio kelio, kur galėtų užsidirbti pakankamai įplaukų, nežiūrint jo nenuojėgumo. Už mokinimąsi apmoka kompensacijos valdyba.

Manitoboj kompensacijos aktas padaro speciales provizijas patrukimams ir nusako, kad pirm gavimo darbininkui teisių ieškoti už kilą kompensacijos, turi egzistuoti tam tikros aplinkybės.

1) Turi būt kliniškas patrukimas nenuojėgumo charakterio ir dabartinio pasireiškimo. Kas reiškia, kad turi būt tokia kila, del kurios darbininkas negali dirbti ir pasireiškė dabartinio laiku, o nepaėjo iš chroniško įsisenėjimo ir dabar pasididino.

2) Turi būt prirodoma, kad kila paėjo tuojau po bent kokio įsitempimo arba kitos nelaimės.

3) Turi būt prirodoma, kad tuojau po įsitempimo arba kitos nelaimės darbininkas pranešė samdytojui arba kad darbininkas del to sustojęs dirbes ir apie patrukimą raportavo laike 72 valandų nuo sustojimo dirbti. (Fraze "turi būt prirodoma" reiškia, kad darbininkas privalo prirodyti. Ta našta gula ant darbininko, o ne ant kompensacijos valdybos).

Jei kompensacijos valdybos daktaras įsako darbininkui pasiduoti operacijai del kila, darbininkas turi tai padaryti laike dviejų savaitių. Kitaip už dviejų

savaičių sulaikoma kompensacijos mokėjimas.

Tačiau kompensacijos valdyba turi galia pripažinti kompensacijos mokėjimą ir tokiuos atsitikimuos, kuriuos darbininkas ir pirmuos turėjo kila ir laike nelaimės jis daugiau išsmuko, ar geruos atsitikimuos už darbininko nepranešimą apie ligą nustatytu laiku.

Generalinės Provizijos

Ontarijoj darbininkas turi būt nujėgintas mažiausia septynioms dienoms, kad galėtų ieškoti kompensacijos, Manitoboj trims dienoms, kas reiškia, jog už pirmas tris dienas negali gauti kompensacijos, tačiau jis turi teisę gauti gydymą net ir pirmose trijose dienos.

Kur nelaimė įvyksta del kito kurio kaltės, darbininkas turi teisę ieškoti iš tokio asmens atlyginimo ir jei iš jo išieško mažiau, negu būtų gavęs iš kompensacijos valdybos, tada iš kompensacijos primoka tą skirtumą. Bet tokiuose atsitikimuose kompensacijos valdyba gali užsisipirti, kad gautieji iš kitų asmenų pinigai būtų grąžinami. Kompensacijos valdyba tuos pinigus naudoja prie reikiamos išmokėti darbininkui kompensacijos bendros sumos.

Tačiau darbininkas negali susitaikinti su kitu asmeniu už mažesnę sumą, negu gauna iš kompensacijos skalės (turi gau-

ti subalansavimą iš kompensacijos valdybos). Kompensacijos valdyba duoda jam nurodymus, ką daryti.

Bet kada darbininkas nusprendžia reikalauti iš kompensacijos ir nekalbinti kitą asmenį ir jis savo reikalavimą išpildo ant aplikacijos, tada jis jau negali ieškoti iš kito asmens. Tačiau tokiame atsitikime kompensacijos valdyba gali ieškoti iš to asmens ir paimti padengimui pinigų.

Manitoboj taip, kaip ir Ontarijoj, darbininkas neturi teisės traukti kompensacijos valdybą teisman už bent kokios kompensacijos neapmokėjimą. Ji turi teisę nuspresti kiek darbininkui priklauso kompensacijos, kiek jam nemokėti arba ir visiškai nuo jo atimti kompensaciją. Kompensacijos valdyba priima visus ieškinius, daro visus nuosprendžius, o darbininkui neleidžiama pasiimti advokatą ar gynėją ir ieškoti ką nors iki pati kompensacijos valdyba nesutinka.

Nelaimė įvykus už Manitobos provincijos ribų, darbininkas negali gauti iš šios provincijos iki jis neprirodo, jog jis nuolatiniai gyvena Manitoboj ir jo darbas yra surištas su šia provincija. Darbininko darbas turi būt toks, kad jis dirbtų vidurį už provincijos ribų. Kitaip jis negali gauti kompensacijos.

Bile kuris samdytojas, pasiiekantis iš darbininko algos ap-

mokėjimui kompensacijos valdybai ir nelaimių fondą arba mėginantis iš darbininko imti už nelaimės, sulyg įstatymų yra baudžiamas po \$500.00 už kiekvieną prasižengimą ir privalo grąžinti darbininkui iš jo surinktus pinigus.

Atsitikus Nelaimėi

Įvykus nelaimėi samdytojas privalo apie nelaimę pranešti kompensacijos valdybai ir jos lokalinei atstovybei (jei nelaimė įvyksta ne Winnipege, kur randasi kompensacijos valdybos vyriausia įstaiga). Toks pranešimas turi būt padarytas laike trijų dienų ir smulkmeniškai išdėstytas. Jei samdytojas nepadarė, jis gali būt nubautu užsimokėti \$500.00 pabaudos.

Iš kitos pusės, darbininkas taipgi laike 30 dienų apie nelaimę turi pranešti samdytojui. Pranešimas privalo būt raštiškas, talpinantis vardą, pavardę, darbininko gyvenamos vietos adresą, laiką nelaimės ir kur ji įvyko; privalo nurodyti susižeidimą ir jo priežastis ir turi būt pasirašoma kito darbininko arba kito asmens, kuris gali apie nelaimę prirodyti. Mirties atsitikimuos pranešimas turi būt parašomas jo globojamu (našlės, vaikų ir kitų).

Jei darbininkas neduoda pranešimo, jis praranda kompensaci-

jai gauti teises, iki kompensacijos valdyba nenusprendžia už tai jam atleisti.

Tačiau darbininkui netenka per daug rū